№ 111 | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem | פרייז 20 גראשען | Lodzer Tageblat

לאָדזשער טאָגעבלאַט

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 57, פון אַדמיניסטראַציע 47.
דינסטאג, ד׳ אייר תרפ״ט. | 14 maja 1929 r. | 22-טער יאהרגאנג.

גרויסע סקאַנדאַלען אין פּרייסישען סיים

ביים בעטראַכטען די בלוטיגע געשעהענישען פון 1. מאַי אין בערלין

אומזאַץ-שטייער זאָל ווערען צוגעפּאַסט צום האַנדעל און אינדוסטריע

שטורמישע זיצונג אין פּרייסישען סיים ביים בע-טראַכטען די בלוטיגע 1. מאַי געשעהענישען

בערלין (ספּ.) אויף דער נעכטיגער זיצונג פון פּרייסישען סיים איז גע-קומען צו זעהר גרויסע סקאַנדאַלען פון די קאָמוניסטען. דער קאָמוניסטישער דע-פּוטאַט קאַסנער האָט אַריינגעבראַכט אַן אינטערפּעלאַציע וועגען די בערלינער בלו-טיגע געשעהענישען אין 1. מאַי. ווען דער אינערן-מיניסטער איז אַרויף אויף דער טריבונע ענטפערן אויף דער אינטערפּעלאַציע האָבען די קאָמוניסטען אויפגעהויבען א גע׳זאַלדיגעו טומעל און א סקאַנדאַל, אז מען האָט נישט געהערט קיין וואָרט פון מיניסטערס רעדע. דער פּאַרזיצענדער האָט אויסגע-שלאָסען עטליכע דעפּוטאַטען פון דער זיצונג. אַלס פּראָטעסט האָבען אַלע קאָמו-ניסטישע דעפּוטאַטען פערלאָזט דעם זאַל, זינגענדיג דעם אינטערנאַציאָנאַל.

דאַן האָט דער מיניסטער פערענדיגט זיין רעדע, ערקלערענדיג, אז ס׳געפונען זיך פיל מעהר פערוואונדעטע פון קאָמוניסטישע קוילען, ווי די וואָס זענען פער-וואונדערט געוואָרען דורך דער פּאָליציי.

מען האָט מורא אין די רעגירונגס-קרייזען, אז די פויערן-פּאַרטייען אין סיים וועלען די דאָזיגע רעפאָרמען אדורכוואַרפען, האָט מען איינגאַנצען צוריקגעצויגען דעם פּראָיעקט פון׳ם סיים און ער וועט אַרויסגעגעבען ווערען אין דער פאָרם פון א דעקרעט.

באַרטעל׳ס בוי-פּראָיעקט, וואָס איז פערבונדען מיט׳ן העכערן פון זירה-געלד איז אויך בעוואוסט אויך צוריקגעצויגען געוואָרען פון סיים און די רעגירונג האָט זיך פון איהם געענצליך אָפּגעזאָגט, אויסאַרבייטענדיג גלייכצייטיג א צווייטען, מעהר רעאַלען בוי-פּראָיעקט.

אַרעסטען פון רעכטס און לינקס אין קאָוונא.

קאָוונא (ספּ.) אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן אַטענטאַט אויף וואַלדעמאַראַס׳ן קומען פאָר ווייטערדיגע אַרעסטען אין קאָוונא. עס ווערען אַרעסטירט פּערזאָנען וואָס געהערען צו ביידע עקסטרע פליגלען, ד. ה. צו די קאַטוילישע פּאַרטיי און צו די סאָציאַליסטישע. צווישען די אַרעסטירטע געפינען זיך אויך איינינגע אָפיצירען.

טומעל אויף דער קאָנפערענץ פון אַמעריקאַנער „אַרבייטער-רינג“.

ניו-יאָרק (יטא) אין טשיקאַגאָ איז פאָרגעקומען א קאָנפערענץ פון אַמע-ריקאַנער „אַרבייטער-רינג“, אויף וועלכער עס איז אַרויסגעטראָטען מיט א בעגרי-סונג דער לידער פון די רוסישע ס. ר. וויקטאָר טשערנאָוו, וואָס ווײלט איצט אין אַמעריקאַ. בעת זיין אַרויסטריט איז געקומען צו א טומעל, וועלכען עס האָט אויפגעהויבען א גרופּע קאָמוניסטען אונ-טער דער אָנפיהרונג פון טשיקאַגער קאָ-מוניסט מענדעל שוכטער, די קאָמוניס-טען האָבען נישט געוואָלט לאָזען צום וואָרט טשערנאָוו׳ן. פיל דעלעגאַטען האָ-בען געפ׳דערט צו בעזייטיגען שוכטער׳ן פון דער קאָנפערענץ דאָס פּרעזידיום האָט אָבער בערוהיגט דעם טומעל, און דאָס וואָרט האָט בעקומען טשערנאָוו, וועלכער האָט געהאַלטען א וואַרימע בע-גריסונגס-רעדע.

אויף דער קאָנפערענץ זענען געלע-זען געוואָרען בעריכטען וועגען דער קולטור-טעטיגקייט פון „אַרבייטער-רינג“, צוו. אַנד. האָט די קאָנפערענץ בעגריסט דעם רעדאַקטאָר פון „פאָרווערטס“ אַב. קאַהאַן.

—0—

„ק״ן-היסוד“-פאָרשטעהער ביים עסטישען מלוכה-פּרעזידענט.

רעוועל (יטא) דער רעפּובליק-פּרע-זידענט פון עסטלאַנד ריי (סאָציאַל-דע-מאָקראַט) האָט אויפגענומען אויף אַן-אוידיענץ דעם פאָרשטעהער פון „קרן-היסוד“ דר. ג. גאָלשטיין און מיט איהם אָפּגעהאַלטען א לענגערן געשפּרעך וועגען פערשידענע ארץ-ישראל-פּראָבלע-מען. דער פּרעזידענט האָט אַרויסגעווי-זען פיל אינטערעס פאַר די בעריהרטע פראַגען און אויסגעדריקט זיין טיפסטע סימפּאַטיע פאַר׳ן ארץ-ישראל-אויפבוי-ווערק. פּרעזידענט ריי האָט דעם „קרן-היסוד“-פאָרשטעהער געדאַנקט פאַר די אינפאָרמאַציעס, וואָס ער האָט איהם ערטיילט וועגען די ארץ-ישראל-ענינים.

דער אומזאַץ-שטייער זאָל ווערען צוגעפּאַסט צום האַנדעל און אינדוסטריע.

וואַרשא (טעלעפאָניש) פון גוט אינפאָרמירטע קוועלען גיט מען אונז איי-בער, אז די רעגירונג פערגעמט זיך איצט אויסצואַרבייטען א נייעם שטייער-פּראָ-יעקט און א נייעם בוי-פּראָיעקט. דער אומזאַץ-שטייער זאָל רעפאָרמירט ווערען אַזוי, אז ער זאָל זיין צוגעפּאַסט צום האַנדעל און אינדוסטריע. צוליב דעם, וואָס

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין בליהענדען עלטער פון 22 יאָהר אונזער ל. טאָכטער און שוועסטער

נ״ע ראַכטשע בת ר׳ יוסף נ״י

זאַזשעווסקי

די לויה קומט פאַר היינט, 1 א זייגער מיטאָג פון טרויער-הויז פּאָמאַרסקאַ 3. וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאַמיליע.

צו דער פערלאָבונג פון אונזער פערוו.-מיטגליד

חברון משה קופּערוואַסער

מיט פרל. סאָניאַ ליבראָווסקאַ

ווינשען א הערצליכען „מזל-טוב“

די פערוואַלטונג פון הילפס-פעראיין

„תומכי אורחים“

8-טונג קירזשנער-מייסטער!

היינט דינסטאג, ד. 14 ד. ח. פּינקטליך 8 אין אָווענד קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל פּאָלורניאָווא 4 א דרינגענדע פערזאַמלונג מיט פאָלגענדע טאָג-אָרדנונג: צעך, גרינדונג פון קאָאָפּעראַטיוו, שטייער-פראַגען א. א. וו.

צוליב דער וויכטיגקייט פון דער פערזאַמלונג ווערען אַלע קירזשנער-מייסטער געבעטען פּינקטליך צו ערשיינען.

אַלע בעוואַה׳טע מיטגלידער ווערן געבעטען מיטצובריינגען די שטייער-נאָקאַזען.

די פערוואַלטונג פון קירזשנער-מייסטער-פעראיין

פּאָלודניאָווא 4.

צו אַלע שניידער בעשטעלט

אין לאָדז.

מיר מעלדען, אז דער לעצטער טערמין צו רעגיסטרירען צום צעך לויפט אָפּ דעם דאָנערשטאָג, ד. 16 מאַי ד. י.

נאָך די ערעפנונג פון צעך וועט זיין בעשווערט דאָס אָננעמען מיטגלידער אין צעך.

מיט אַכטונג די אָרגאַניזיר-קאָמיסיע פון שניידער-צעך אין לאָדז.

בברכת מז״ט חמה אנו מברכים את משפחת ענגלאַרד לנשואי בתם מרת מאַלאַ תחי׳ עם מר ברוך דוב הערשבערג נ״י

תהי׳ דרכם צלחה בחיים וירוה מהם רוב עונג ונחת.

הועד מהחברה חסד של אמת בלודז.

רעסטאָראַן באַרדיני

פּיעטריקאָווער 31

מאַכט בעקאַנט די ג׳ קונדשאַפט, אז ס׳ווערט ווידער אַרויסגעגעבען

געשמאַקע מיטאָגע פון 2 זל.

אָווענדברויט פון 1 זל.

מיט הויכאַכטונג באַרדיני

פּיעטריקאָווער 31 טעל. 81-14

Dr. med. Albert Gotlib

אַקושער און ספּעציאַליסט פון פרויען-קראַנקהייטע

פּיעטריקאָווער 26, טעלעפ. 77-50

נעמט אָן פון 8—10 און פון 4 ביז 7 אָווענד.

Dr. med. A. Mazur

ספּעציעל-אַרצט פאַר אויערן, נאָז און האַלז-קראַנק ווי אויך שטום און שפּראַך-פעהלער

הסכאַדניאַ 65

איינגאַנג אויך דורך פּיעטריק. 46) טעל. 66-01

Dr. med. M. Heller

ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקע און מענער-שוואַכע

נאַווראָט 2, טעל. 79-89

נעמט אָן ביז 10 פריה, און פון 4—8 אָווענד

פאַר פרויען פון 4—5 נאָכמ.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פּרייזען.

Kursy Kierowców Samochodowych

יודישע שאָפער-קורסען ביי דער האַנדווערקער-שולע

אויף פּאָמאָרסקאַ 46/48

ווערען געעפענט אין מאַי ד. י.

אָנמעלדונגען נעמט אָן די קאַנצעלאַריע פון דער האַנדווערקער-שולע טעגליך פון 10—2 און 7—9 אָוו.

Dr. Niewiażski

האָט זיך איבערגעצויגען

אויף אַנדזשעיאַ 5, טעל. 59-40

נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5—9 אָווענד.

ספּעציאַל-אַרצט פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער שוואַכע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

Dr. med. Adam BENDER

Przejazd 30, Telef. 54-68.

ספּעצ. פאַר אינערליכע און האַרץ-קראַנקהייטען

נעמט אָן פון 5—7 נאָכמיטאָג.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז, לונגען-קראַנקהייט

קאָנסטאַנטינער 9, טעלעפאָן 27-81

שפּרעכשטונדען 12—2 און פון 5—7 נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 2 ביז 3 נאָכמ.

כשאַרשי-פעלדשער

B. Joskowicz

שטעלט פּאָקען טעגליך מיט פרישער קראַנקע און גיט אויך אַרויס שווינדצעטלעס

פּולנאָצנאַ Północna 4 — טעלעפ. 41-86

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—6 אָווענד

Dr. Wołkowyski

צעגיעלניאַנאַ 25

טעלעפאָן 26-87

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-, וועגערישע קראַנק-הייטען און מענער-שוואַכע. אַלע-אַרט אַנאַליזען

בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8—10, 12—2 און 4—8 אָווענד.

בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med.

Rachela Lewi

ספּעצ. פון קינדער-קראַנקהייטען

נעמט אָן אין דער לעטשניצאַ „Vita“ פּיעטרי-קאָווער 45, פון 8 ביז $4^1/_2$ נאָכמ. — Tel. 47-44.

Dr. L. PIKIELNY

ספּעציאַל-אַרצט פאַר נירען, בלאָזען, אורין-קראַנקהייטען

Nawrot 8, telefon 19-90

נעהמט אן פון 4 — 7 אין אָווענד ווי אויך אין דער לעטשניצע „Zdrowie“ נאַוואָמיעסקאַ 3 פון $12^1/_2$—2.

די לאַנגיעהריגע

פּראַקטיצירענדע אַקושערקע

ג. ראַטנאַ (ראַטנער)

פּאָנסקאַ 12, :—: פּראָנט III שטאָק.

נעמט אָן פון 6 8 אָווענד. די נייעסטע בעסטע בעהאַנדלונג

שטרענגסטע דיסקרעציע.

היינט דינסטאג א בלומען-טאָג לטובת דער אינסטיטוציע „הכנסת חתנים וכלות“

יודען בירגער! שטיצט אונזער אינסטיטוציע און די גאַנצע יודישע אָרימע בעפעלקערונג.

ארץ-ישראל זאל ווערן אפיציעל א יודישע מלוכה

די ציוניסטישע ארגאניזאציע זאל האבן אייגענע קאנסולאטען אין דער גאנצער וועלט.— אזא פארשלאג ווערט אריינגעטראגן אין פעלקער-בונד

פ א ר י ז (י. ט. א.) די ליגע פאר פריינד פון פעלקער-בונד אין ארגענטינא האט צוגעשיקט צום אינטערנאציאנאלען פערבאנד פון פריינד פון פעלקער-בונד א מעמאריאל מיט דער בקשה, אז ער זאל איבערגעשיקט ווערן צום סעקרעטאריאט פון פעלקער-בונד אין גענף און צו אלע רעגירונגען.

דער טעקסט פון מעמאריאל איז פאלגענדער: דער אינטערנאציאנאלער פערבאנד פון די פריינד פון פעלקער-בונד עמפעהלט דעם פעלקער-בונד און אלע רעגירונגען אנצונעמען פאלגענדע רעזאלוציעס:

1) עס איז שוין צייט, אז עס זאלען קאאָרדינירט ווערן די בעמיהונגען וועגן פערווירקליכען דעם צוזאג, וואס מ'האט געמאכט דעם יודישען פאלק צו שאפען אין ארץ-ישראל א יודישע נאציאנאלע היים. כדי דער דאזיגער צוזאג זאל וואס שנעלער פערווירקליכט ווערען, מוזען געשאפען ווערען די נויטיגע פינאנץ-מיטלען.

2) די ציוניסטישע ארגאניזאציע דארף אינטערווענירען אין „פארעין אפיס" אין לאנדאן. פארלייגענדיג א פלאן וועגן אמארטיזירען די פאנדען, וואס וועלען גאסיגנירט ווערען דורך דער ענגלישער מלוכה.

גרויס-בריטאניען דארף אסיגנירען פאר דער ארץ-ישראל-מלוכה א סומע פון 2 הונדערט מיליאן פונט.

די דאזיגע סומע דארף פערשריבען ווערען אלס עפענטליכער חוב פון דער ארץ-ישראל מלוכה.

איבערגעמענדיג די פעראנטווארטליכקייט פאר'ן חוב, דארף די ציוניסטישע ארגאניזאציע בעקומען דאס רעכט צו עפענען אין אלע לענדער, וואו עס געפינען זיך אנהענגער פון דער יודישער נאציאנאלער היים, ארץ-ישראל קאנסולאטען.

די דאזיגע קאנסולאטען זאלען זיין בעפולמעכטיגט צו זאמלען די נויטיגע פאנדען פאר דער ארץ-ישראל-מלוכה.

כדי די זאמלונגען זאלען ברענגען דעם געוואונשענעם ערפאלג, זאל דא איינגעארדנעט ווערען דער שטייער-סיסטעם פון די פעראייניגטע שטאטען, ד. ה. אז די לאסטען פון דער מלוכה טראגען אלע אמעריקאנער בירגער, אפילו ווען זיי געפינען זיך אין אויסלאנד.

3. נאכ'ן דערגרייכען בעפרידיגענדע רעזולטאטען אין די אויבען דערמאנטע ענינים, ווערט אקטועל די פראגע וועגן ענדערן דעם מאנדאט איבער ארץ ישראל. אויף א בעשטימטער צייט דארף נאמינירט ווערען א פארשטעהער פון פעלקער-בונד, וועלכער זאל זיין בעפולמעכטיגט אנצופיהרען מיט דער ארץ ישראל דמיניס-ראציע.

4. די נייע ארץ ישראל מלוכה טרעט אריין אין פעלקער-בונד אלס גלייכבערעכטיגטער מיטגליד.

„טאז" אויף דער לאנדעס-אויס-שטעלונג אין פויזען

וו א ר ש א (טעלעפאניש) די צענטראלע פון „טאז" האט בעקומען די צושטימונג פון אינערן-מיניסטעריום אויסצושטעלען איהרע עקספאנאטען אויף דער אלגעמיינער לאנדעס-אויסשטעלונג אין פויזען אין פאוויליאן פון רעגירונגס-פאלאץ.

יודיש טעאטער אין זאל פילהארמאניע — נארוטאוויטש 20 —

אונטער דער ליטונג פון א. בעזמאן און א. קאמפאניעע

גרויסע איבערראשונג פאר'ן לאדזער טעאטער-פובליקום!

פון שבת דעם 18 מאי

נאר געציילטע גאסטשפילען

פון דער געוועזענער ארטיסטין פון פעטערבורגער „ניעזלאבין" און מאקס ריינהארדס טעאטער אין בערלין און די בעריהמטע ארטיסטין פון יודישען קונסט-טעאטער אין ניו-יארק

לידיא פאטאצקא

איינצעלהייטען אין די ווייטערדיגע אנאנסען

קלויד מאנטעפיארע ערקלערט פארוואס ער איז אנ'אנטי-ציוניסט

ל א נ ד א ן (י.ט.א.) די טעג איז דא פארגעקומען די יערהרליכע בעריכטס-פערזאמלונג פון דער „ליגע פון ענגלישע יודען", בעריהרענדיג דעם פארשלאג וועגן אנטייל פון די נישט-ציוניסטען אין דער אויפבוי-ארבייט אין ארץ-ישראל, האט דער פארזיצער קאלאנעל ראטשילד ערקלערט, דאס ער ווידמעט זיך גענצליך דער יודישער און נישט-יודישער פילאנטראפישע טעטיגקייט. ער מיינט אז עס ליגט ניט אין די קאמפעטענצען פון דער „ליגע" צו זאמלען געלד-פאנדען, וועלכע די ציוניסטען קענען אליין נישט שאפען. די „ליגע" בלייבט טריי אלע איהרע אלטע פרינציפען.

נאכדעם האט גענומען דאס ווארט ה' קלאד מאנטעפיארע, וועלכער האט אונטערגעשטראכען, דאס ער רעדט אויסשליסליך אין זיין אייגענעם נאמען. ה' מאנטעפיארע האלט, דאס עס זענען פערהאן פערשידענע ציוניסטען: פוילישע ציוניסטען, נאציאנאלע ציוניסטען, קולטור ציוניסטען, סענטימענט-ציוניסטען. עס זענען אויך דא האלב-ציוניסטען און נישט-ציוניסטען, וועלכע פעראייניגען זיך מיט גליהענדער רעטאריק און עלעגאנץ מיט די ציוניסטען. ה' מאנטעפיארע האט דאן אויף פאלגענדען אופן מאטיווירט, פאר וואס ער איז אנ'אנטי-ציוניסט: אויב עס וואלט זיך בלויז געהאנדעלט וועגן דעם דאס מען זאל ברענגען קיין ארץ-ישראל אונגליקליכע יודען, כדי זיי צו ערמעגליכען א גליקליכען לעבען און שעפערישע ארבייט אויף פערשידענע געביטען, וואלט זיין שטעלונג צו ציוניזם געווען דורכאויס א פאזיטיווע. דאס וואס רופט ארויס זיין געגנערישקייט איז דער נאציאנאלער מאמענט, די פאדערונג פון א נאציאנאלער היים. די דאזיגע שלעכט-געוועהלטע ווערטער, וואס קענען געוויס גאנץ אונשולדיג אינטערפרעטירט ווערען (ווי אין בעקאנטען „ווייסען בוך" פון די ענגלישע רעגירונג) דערוועקען ביי פיל יודען נאציאנאליסטישע האפנונגען און שטרעבונגען, וואס ווירקען נעגאטיוו אויף דער פרוכטבארער ענטוויקלונג פון דער יודישער רעליגיע, איהר ריינקייט און גרויס. מען זאגט, דאס די ציוניסטען האבען אנגעהויבען נאכצוגעבען. ער איז אבער אין דעם נישט זיכער. די ציוניסטישע פיהרער זענען װאהרשיינליך די פעהיגסטע יודען און קלוגע טאקטיקער, אין הארצען בלייבען זיי נאציאנאליסטען, אין דער ציוניסטישער פרעסע ווערט ווייטער ענטוויקעלט די אידעע, דאס יודען זענען א פאלק גלייך ווי דענער אדער שוועדען. אזוי ארום ווערט קולטיווירט מיט אלע מיטלען דער סעפאראטיזם. די רעליגיע בלייבט אין הינטערגרונד, די 'סענטימענטאלע, האלב אדער נישט-ציוניסטען ווערען אויסגענוצט אלע סערביני-דעטע. אבער צי האט דער גרויסער פיהרער, וואס רופט ארויס בעוואונדערונג מיט זיין טרייהייט און אפערוויליגקייט פאר זיינע צילען, זיך אפגעזאגט פון נאציאנאליזם? ווי לאנג די ציוניסטען האלטען נישט העכער דעם פרינציפ פון דער עוואלוציע פון די יודען אלס רעליגיעזע געמיינשאפט פון דער ענטוויקלונג פון די יודען אלס נאציע, וואס איז געווען אנ'איבערגאנגס-שטופע, אזוי לאנג וועט דער רעדנער בלייבען אנ'אנטי-ציוניסט, אזוי לאנג וועט ער אויסמיידען זיך צו בעטייליגען אין א בעוועגונג, וואס פלעגט געפעהרליכע און רעאקציאנערע אידעאלען.

די פערקאלכונג פון די געהירען און הארץ-ארטעריען פעראורזאכט דאס טעגליכע בענוצען א קליינע דאזע נאטירליך „Franciszka Józefa" ביטער-וואסער א לייכטע אויסלעהרונג אהנע שמערצען. געשעצטע קלינישע לעהרער פון אינערע-מעדיצין האבען מיט „Franciszka Józefa" וואסער ערצילט די בעסטע רעזולטאטען פון מאגען-רייניגונג אפילו ביי האלב-זייטיג פאראליזירטע קראנקע.

אנ'אפענער בריף צום היגען ראבינאט

ווי בעוואוסט, איז לעצטענס ענטשטאנען אין דער אלט-שטאטישער שוהל א סכסוך איבער א חזן פראגע, וועלכע האט צוגעפיהרט צו די גרעסטע חרפות און די שוהל איז שוין פעסטגעשטעלט געווארען טראגט די יודישע גמינע וועלכע האט צו דעם צוגעפיהרט וועגען וואס איהר האט אייך איבערצייגט דאוועדיג דעם ערשטען טאג פסח אין שוהל. חול המועד פסח האט איהר געפונען פאר וויכטיג דאך אונטערצונעמען שריט דעם סכסוך צו ליקווידירען און איהר האט גערופען א זיצונג מיט דער בעטייליגונג פון די רבנים, קרול, פיינער, סגל, און א פערטרעטער פון דער גמינע, וועלכער האט זיך פארגעשטעלט, אז ער איז בעפולמעכטיגט אונטערצוהאנדלען ביי דער קאנפערענץ אויך מיט די גבאים און מתפללים פון שוהל, וועלכע זענען אנוועזענד געווען אויף דער קאנפערענץ. ס'איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען צו לעזען די חזן-פראגע, איבעקטיוו זאל געשאפען ווערען א קאמיסיע, וועלכע זאל בעשטעהן פון 3 דאזאר, וואס די גמינע וועט דעלעגירען און איין דאזאר, וואס די שוהל וועט זיך וועהלען, און אויך א פארשטעהער פון ראבינאט אויך איינינגע גבאים מיט מתפללים, וועלכע זאלען צוזאמען די חזן פראגע ערלעדיגען. אבער ליידער שטעלט זיך ארויס פון די ערקלערונג פון ראבינאט, וועלכען האבען פון זונטאג נאך פסח ביז היינט, אינטערווענירט אין דער גמינע ביים פרעזידיום און ערקלערען, אז זיי האבען נישט די מעגליכקייט דאס צו צופיהרען צו א ענטגילטיגען שלום, און מיר זענען געצוואונגען דאס דאזיגע צו פערעפענטליכען.

גבאים: שמחה בערקע	בנימין וואלף וויאנזאווסקי
שאול פיין	לייב וועטשטיין
משה לייב לובאכינסקי	יעקב ווידאווסקי
	מענדל גאלדבערג

הרב

הערצל הארצשטארק

וואוינט איצט

פאנסקא (זשעראמסקיעגא) 3.

דער פינאנציעלער קריזיס און די ארבייטסלאזיגקייט

דער מאגיסטראט ווייס נאך נישט, וויפיל אפשפארונגען ער וועט מאכען אין בודזשעט.—וויצע-פרעזידענט ד"ר וויעלינסקי ווידער אין ווארשא.

(§) אין שייכות מיט די אינפארמאציעס מכח אפשפארונגען און געוועגליכען שטאטישען בודזשעט, כדי צו קענען מיט די אפגעשפארטע געלטער צו בעשעפטיגען די ארבייטסלאזע, האבען מיר זיך געווענדעט צום פרעזידיום פון מאגיסטראט מיט דער פראגע ווי גרויס די אפשפארונגען וועלען זיין.

ווי מען האט אונז ערקלערט און פרעזידיום זענען אלע ידיעות וועגען דער גרויס פון די אפגעשפארטע סומעס פריהצייטיג. דער מאגיסטראט האט נאך מען אפגעהאלטען א אויסערגעוועהנליכע זיצונג און צוזאמענהאנג מיט די אונגעלונגענע בעמיהונגען אין ווארשא. עס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דאס רעדוצירען די בודזשעטען פון די בעזונדערע אפטיילונגען איז זעהר א שווערע אויפגאבע און מען קען דעריבער לעת עתה נישט וויסען וויפיל פערהעלטנישמעסיג עס וועט אפגעשפארט ווערען. די ארבייט געהט לאנגזאם פאראויס און לויט דער מעגליכקייט וועלען די בודזשעטען רעדוצירט ווערען.

מכח דעם ענין איז ווידעראמאל ארויסגעפאהרען קיין ווארשא דער וויצע שטאט פרעזידענט ד"ר וויעלינסקי, וואס וועט נאכאמאל אונטערנעמען בעמיהונגען כדי צו בעקומען וועלכע עס איז שטיצע פון דער רעגירונג, וואס זאל דער שטאט מעגליך מאכען תיכף אנצוהויבען די אינוועסטיציע-ארבייטען און צו בעשעפטיגען די ארבייטסלאזע.

וועגען זיינע לעצטע בעמיהונגען וועט ד"ר וויעלינסקי אפגעבען א בעריכט אויף דער היינטיגער שטאט ראט זיצונג. יעדענפאלס איז דער ענין וועגען בעשעפטיגען א גרעסערע צאהל ארבייטסלאזע א פראגע פון טעג. צי די רעגירונג וועט יא קומען צו הילף דער שטאט אדער נין.

חוץ די נאטשעלניקעס פון די אפטיילונגען גענומען אנטייל דער דירעקטאר פון דער האנדעלס-קאמער, דער קרייז-ארבייטס-אינספעקטאר, דער שטאט ספאראסטא און דער לייטער פון מלוכה'שען ארבייטס-פערמיטלונגס-אמט. עס איז בעהאנדעלט געווארען די לאגע אין דער אינדוסטריע און די פראגע מכח די מיטלען ווי אזוי צו לינדערן די ארבייטסלאזיגקייט. אין דער דיסקוסיע איז געקומען צום אויסדרוק די שטארקע פעראינטערעסירונג פון דער רעגירונג מיט דער ארבייטסלאזיגקייט אין לאדזער אינדוסטריע-ראיאן.

גלייכצייטיג איז אויף דער קאנפערענץ פעסטגעשטעלט געווארען, אז דער מאגיסטראט איז צוגעטרעטען רעאליזירען די אנווייזונגען פון דער וואיעוואדזטווא מכח אפשפארונגען און אדמיניסטראציע-בודזשעט, כדי צו בעשטימען די אפגעשפארטע סומעס פאר בעשעפטיגען די ארבייטסלאזע.

• • •

קאנפערענץ ביים וואיעוואדא

וועגן דער ארבייטסלאזיגקייט אין לאדזער ראיאן.

(—) נעכטען איז ביים וואיעוואדא פארגעקומען קאנפערענץ וועגן דער ארבייטסלאזיגקייט אין לאדזער ראיאן. אין דער קאנפערענץ האבען א

ארבייטער-דעלעגאציע אין מאגיסטראט

(§) נעכטען האט זיך פאר'ן וויצע שטאט - פרעזידענט ראפאלסקי פארגעשטעלט א דעלעגאציע פון די ארבייטער אין די עפענטליכע אינסטיטוציעס וועגען צואיילען די סעזאן-ארבייטען און בעשעפטיגען די ארבייטסלאזע 8 טעג אין וואך.

וויצע-פרעזידענט ראפאלסקי האט צוגעזאגט צו ערפילען די בקשה פון דער דעלעגאציע לויט יכולת.

קומענקעהרער פערשטרייקען מארגען.

(§) ווי מיר האבען שוין געמאלדען דראהען די קומענקעהרער-ארבייטער מיט א שטרייק, צוליב דעם, וואס זייערע הוספה-פאדערונגען ווערען נישט נאכגעגעבען. דער שטרייק איז פראקלאמירט געווארען אויף מארגען. דער מאגיסטראט בעמיהט זיך אבער, אז עס זאל צום שטרייק נישט דערגעהן.

ד"ר לודוויג פאלק

נאטור-מעטאדע

ספעציאליסט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטן

צעגעלניאנא 7, טעל. 28-07.

נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 נאכמ.

Bank Spółdzielczy

Kupców i Przemysłowców w Łodzi

Spółdz. z ogr. odpow. Tel. 36-46

איז איבערגעצויגען געווארען פון פיעטריקאווער 41 אויף צעגעלניאנא 39 פראנט 1-טער שטאק

נעמט אן וועקסלען, פראכטען און פערשידענע דאקומענטען אויף אינקאסע אויף אלע פלעצער אין גאנץ פוילען ביי א מינימאלער פראוויזיע און צאהלט אויס דעם זעלבען טאג, ווייזט איבער געלד אויף גאנץ פוילען, נעמט אן וקלאדען, איינלאגען, גד. געלטער און קלענערע אבשפארונגען אויף די בעסטע בעדינגונגען, מאכט דיסקאנטא און גיט ארויס אוואנסן אויף אינקאסע

ערלעדיגט אלעס פינקטליך און רעעל!

די באנק איז אפען פון 9 ביז 2 מיטאג

לאדזער טאגעבלאט

ד״ר רעדאקטאר נעמט-אן פון 6 ביז 7 אין אוונט.
ניט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblat“, Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16 :אדרעס
טעלעפאנען: פון רעדאקציע 57. אדמיניסטראציע 47.

דער ערשטער „שקל“ *)

אונ׳ם יודישען לאגער, אונ׳ם מדבר סין, הערשט א גרויסע און אויסערגעוועהנליכע אויפרעגונג.

ס׳איז געוועזן נאך גאנץ פריה, א גרויסע מאסע יודען האט זיך פערזאמעלט, מחנות־ווייז זענען זיי ארומגעגאנגען פון איין געצעלט צום צווייטען, האבען זיך געזאמעלט גרופענווייז, האבען גערעדט און איינגעטענה׳עט איינער מיט׳ן צווייטען, האבען אנגעוויזען מיט׳ן פינגער אויפ׳ן געצעלט פון משה־רבינו, האבען זיך דערגענטערט און זיך ווידער פונאנדערגעגאנגען.

— וואס האט עס געזאלט בעדייטען?

— וואס איז דארט אייגענטליך געשעהן? — איז אפשר אנגעקומען א ידיעה פון מצרים, אז די מצריים זענען, נאך דער גרויסער מפלה, מיט אמאל געווארען גוט און פרום און צוווילוזירט און מענשליך, אזוי, אז זיי זאגען צו די יודען פולע גלייכבערעכטיגונג? — און אפשר קלערען שוין די יודען ווי אזוי צוריקצוקעהרען זיך קיין מצרים? — אדער, אפשר געפעלען זיי נישט די געזעצן, וועלכע משה האט זיי נעכטן אנגעקונדיגט? — און אפשר האבען זיי זיך איבערגעלעגט און האבען אנגעזאגט חרמה אויף אלין און אויף אלעם, וואס זיי האבען זיך ארייגעלאזען מיט משה׳ן און מיט זיין תורה?

ניין. — פון מצרים האבען זיי זיך שוין אינגאנצען אפגעטרענעלט. און משך פון די עטליכע חדשים, זינט דאס פאלק איז בעפרייט געווארען, איז עס נענוג רייף געווארען. דאס פאלק האט שוין פערזוכט דעם טעם פון פרייהייט און וועט שוין פאר קיין פאל נישט אומקעהרען זיך צוריק צו דער קנעכטשאפט. די בעסטע שולע פאר פרייהייט איז וועלבסטשטענדיגקייט. זיי האבען און משך פון די פיער פרייהייטס־חדשים געלערנט מעהר ווי אין די הונדערטער גלות־יאהרען... ס׳זענען אפילו נאך געווען עטליכע, וועלכע הבען נישט געקאנט פערגעסען דעם „פלייש־טאפ“, פון וועלכען זיי האבען אין מצרים מכלומרשט גענעסען... צום רוהם פון אונזער פאלק מוז אבער אונטערגעשטראכען ווערען, אז דאס זענען געווען נור עטליכע פערשוינען, דאס גאנצע פאלק, און בעזונדערס די יוגענד, האט זיך בעצויגען מיט עקעל און פעראכטונג צו דעם „גלות־פלייש־טאפ“...

צו דער נייער תורה האבען זיי געהאט בעשטימטע מענות. געווים זענען צווייטע די עשרת־הדברות געווען מאנכע „לאו׳ס“, פון וועלכע עמיצען האט זיך געקאנט אויסדרוקען, אז „עס מאכט אוהם בומער דאס לעבען“. דאך, סוף־כל־סוף, איז ע סנושט קיין אומגליק... מ׳צווינגט דאך נישט קיינעם בסדר צו פרעגען „וואס מ׳טאר און וואס מ׳טאר נישט“.

— אלזא, וואס איז דאך געשעהן אונ׳ם יודישען לאגער? — פאר וואס און צוליב וואס האט עס די מחנה א צומער געטון?

— ס׳איז געשעהן א נייעס, וואס האט אלעמען אויפגערודערט. אנ׳אונערהערטע זאך: צום ערשטען מאל זינט מ׳איז ארוים פון מצרים, צום ערשטען מאל זינט ס׳איז געווארען א רייד וועגען דעם נייעם פאטערלאנד, וועגען ארץ־ישראל, האט מען די יודן געלאזט הערען, אז די גאולה, די אויסלייזונג דארף אויך עפעס קאסטען... מ׳האט אנגעהויבען צו שמועס׳ען, אז מ׳קאן זיך נישט בסדר פערלאזען אויף נסים, מ׳קאן דאך נישט אייביג האפען אויף מתנות און נדבות, און אז מ׳מוז האבען, אויף אנצופיהרען מיט דער גאולה פונ׳ם פאלק, כדי צו דערגרייכען דעם בעשטימטען צול, א שטענדיגע בעשטייערונג פון יעדען מיטגליד פונ׳ם פאלק... פון יעדען איינעם, אהן אויסנאהם...

צוליב דעם האט עס משה רבינו ארויסגעגעבען א בעפעהל, אז יעדער וועט עס רעכענט זיך אלס א מיטגליד פון יודישען פאלק מוז צאהלען דעם „מחצית השקל“, וואס ווערט בעטראכט אלס דער פאלקס־שטייער. „דער רייכער צאהלט נישט מעהר און דער ארימער נישט ווייניגער“ — אלע זענען גלייך, ארום און רייך.

אט דאס איז געווען דאס גרויסע נייעס וואס עס האט ארויסגערופען אזא טומעל צווישען די געצעלטען פון דער יודישער מחנה. די פערמעגליכע, די רייכע, זענען פערשעהמט און האלטען זיך פון דער ווייטענס; זיי פיהלען זיך בעליידיגט... צוליב דעם וואס משה־רבינו האט זיי געשטעלט אויף איין שטופע מיט דער גאנצער מאסע פון פאלק; „א שקל — אויך מיר א מטבע!“ — מיינען זיי „מ׳שטיינס געזאגט וואס משה וועט שוין קאנען אויפטוען מיט׳ן „מחצית השקל!“... — הילכיג קלינגט אונ׳ם מדבר־לאגער דער רוף: „צאהלט דעם שקל“ — „קעמפט פאר אייער פרייהייט“, „העלפט זיך אליין צו אייער גאולה“ — „קויפט אוים דעם שקל“!“ — דתן און אבירם מיט זייער „חברה“ לויפען אויך ארום, טומלען, שרייען: „זאלען די רייכע צאהלען“ — „מיר זענען ארימע פראלעטאריער, וואס ווילען מיר האבען פון ארץ ישראל“, — „אונז וואלט דאך בעסער געווען אין מצרים, צו וואס טויג אונז מקריב צו זיין זיך צוליב א לאנד פאר׳ן יודישען פאלק?!“

און הילכיג קלינגט טוויטער אונ׳ם מדבר־לאגער דער רוף: „צאהלט דעם שקל!“ — „קעמפט פאר אייער פרייהייט“, „העלפט זיך אליין צו אייער גאולה“ — „קויפט אוים דעם שקל!“

און דאס פאלק די גרויסע מאסע פונ׳ם פאלק, וועלכע האט זיך שוין לאנג בעפרייט פון די גלות־עקסטרעמיסטען און האט געשטערעבט און געבענקט נאך אנ׳אייגען פאטערלאנד האט — ווי עס דערציעהלט אונז די געשיכטע — אהן אויסנאהם געצאהלט דעם שקל...

א. ל. ווילענסקי.

*) מיר דרוקען דא דעם פעליעטאן, וועלכען דער מחבר האט אונז צוגעשיקט און צוזאמענהאנג מיט דער שקל־אקציע וואס ווערט איצט געפיהרט צום 16 ציוניסטישען קאנגרעס. די רעד.

יודישע נייעס

פארזיצער פון דער מאנהיימער קהלה בעשטימט אלס פראפ. פון האנדעלס־אקאדעמיע.

בערלין. (יט״א) דער פארזיצער פון דער יודישער קהלה אין מאנהיים דר. יוליוס מאזעס איז בעשטימט געווארען צלת פראפעסאר פון דער ביירישער האנדעלס־אקאדעמיע.

פראפ. מאזעס האט נישט לאנג געפייערט זיין 60־יעהריגען געבורטסטאג. פראפ. מאזעס נעמט אנ׳אקטיווען אנטייל אין דער ציוניסטישער בעוועגונג.

קאנפערענץ פון פעליקס ווארבורג מיט די מזרחי־פיהרער.

ירושלים. (יט״א) די ה״ה פעליקס ווארבורג, דר. אדלער און דר. קאהן האבען פאר׳ן אפפאהר פון ארץ־ישראל אפגעהאלטען א לענגערע קאנפערענץ מיט די פיהרער פון „מזרחי“ וועגען דער בעציהונג צו דער יודישער אגענץ. אין משך פון געשפרעך האבען די צמעריקאנער גאסט אויסגעדריקט זייער סימפאטיע פאר דער רעליגיעז־ערציהערישער טעטיגקייט פון „מזרחי“.

יוליוס ראזענוואלד בעקומט אויסצייכנונג פאר פילאנטראפישע טעטיגקייט אין יאהר 1928

ניו־יארק. (יס״א) דער בערימטער יודישער פילאנטראפ יוליוס ראזענוואלד האט בעקומען דעם ריטשארד גאטהיים־מעדאל פאר די גרעסטע פילאנטראפישע לייסטונגען לטובת דעם אמעריקאנער יודענטום אין יאהר 1928.

ענגלישע קעניגין דאנקט א יודישען פילאנטראפ

לאנדאן. (יט״א) דער בעקאנטער יודישער יודישער טאבאק־פאבריקאנט און פילאנטראפ בערנארד בארען, וועלכער האט געשענקט 5000 פונט לטובת דעם שפיטאל אויפ׳ן נאמען פון דער קעניגין מארי, האט בעקומען פון דער קעניגין א דאנק־בריף פאר זיין פילאנטראפישער שפענדונג.

—0—

די פרויען האבען דאס ווארט

די 6 מיליאן נייע וועהלערינס וועלען דעצידירען דעם גורל פון דער ענגלישער פאליטיק.—צי וועט לאיר דזשארזש שטיצען די לייבור־פארטיי, ווען זי וועט בעקומען מעהר מאנדאטען פון די קאנסערוואטיסטען?

(א בריף פון ענגלאנד, ספעציעל פאר׳ן „לאדזער טאגעבלאט“) — פון פ. בראנד.

נאך קיינמאל האט מען אין ענגלאנד נישט גערעדט אזויפיל וועגען דער פרוי, ווי אין די לעצטע וואכען. נאך קיינמאל האט מען נישט געזאגט אזויפיל גוטע ווערטער אויפ׳ן חשבון פון דער פרוי, ווי איצט בעת דער וואהל־קאמפאניע. מ׳קוקט די פרויען אין די אויגען ארייין, מ׳איבערליציטירט מיט שבחים און קאמפלימענטען אויפ׳ן אדרעס פון דער פרוי. און דאס טון נישט, חלילה די דענדים, די סאלאן־בעזוכער, די דאן־זשואנס, נאר דוקא די ערנסטע פאליטיקער און דיפלאמאטען, וואס האבען ביז־איצט זיך פערנומען מיט די שווערסטע פראבלעמען, וואס שטעהן ברומו של עולם. די פרוי האט דאס ווארט. איבער 6 מיליאן נייע וועהלערינס זענען איצט צוגעקומען אין ענגלאנד, און זיי, די דאזיגע וועהלערינס, וואס וועלען צום ערשטען מאל אין זייער לעבען גיהן צו דער וואהל־אורנע וועלען דעצידירען וועגען גורל פון דער ענגלישער פאליטיק אויף די נאהענטסטע יאהרען. וויל טאקע יעדע פארטיי גושא חן זיין ביי דעם שעהנעם געשלעכט. די נייע וועהלערינס געוואונען פאר זיך. האבען זיך די דיפלאמאטען אויסגעלערנט דעם גאנצען לעקסיקאן פון די דאן זשואנס, און זיי לאדען אויס אלע ליבענסווירדיגע ווערטער וועגען דער פרוי אויף די וואהל מיטינגען. מיינט איהר דאך אודאי, אז די פרויען פיהלען זיך שטארק געשמייכעלט פון לאיד דזשארזש׳ס, באלדווינ׳ס און מאקדאנאלד׳ס ליבע־ווערטער. הייבט זיך גארנישט אן. די פרויען האלטען גיכער פון די אמת׳ע דאן זשואנס, איידער פון די דיפלאמאטען, וועלכע רעדען וועגען דער פרוי און האבען דערביי אין זין די שיסעל, די מאכט.

ווען די אנפיהרערין פון דער סופראזשיסטען־בעוועגונג, פרוי פראנקורסט וואלט איצט אויפגעשטאנען פון קבר, און געזעהן, אז די פרויען, פאר וועמענס גלייכבערעכטיגונג זי האט געקעמפט אזוי פערביטערט, זענען גארנישט שטארק בעגייסטערט פון די רעכט, וועלכע זיי האבען בעקומען, וואלט זי זיכער נאכאמאל געשטארבען.

אט האבען איינינע צייטונגען אין פערשידענע וואהל־קרייזען געפרובט אדורכפיהרען אנ׳אנקעטע צווישען די נייע וועהלערינס פאר וועמען זיי האבען ברעה צו שטימען. האבען די גרעסטע צאהל וועהלערינס ערקלערט, אז זיי וועלען בכלל נישט שטימען, אז די וואהלען גיהען זיי קנאפ וואס אן. אנ׳ערך פון 20 פראצענט פרויען האבען ערקלערט, אז זיי וועלען אפגעבען די שטימען פאר דער זעלבער ליסטע, פאר וועלכער עס וועלען שטימען זייערע מענער, חתנים, טאטעס אדער בעקאנטע. בלויז א קליינער טייל פרויען האט זיך ארויסגעזאגט קלאר, אז זיי וועלען שטימען פאר דער, אדער יענער ליסטע. די דאזיגע ענטפערס, וועלכע בעווייזען די פאליטישע אפגעשטאנענקייט פון דער פרוי אין ענגלאנד האבען נאכמעהר געשטארקט דעם חשק ביי די פארטייען אנצוהייבען א גענעראל־אטאקע אויף דער פרוי. די דאזיגע אטאקע געהט אין פערשידענע ריכטונגען. קודם האבען אלע דריי פארטייען ארייגעשטעלט אין די קאנדידאטען־ליסטעס א היבשע צאהל פרויען. סיי בא דער לייבור־פארטיי, סיי ביי די קאנסערוואטיסטען און ליבעראלען פיגורירען א היבשע צאהל פרויען אין די קאנדידאטען־ליסטעס. א חוץ דעם ווערען ארגאניזירט ספעציעלע פרויען־מיטינגען. עס קומען פאר ביי אלע פארטייען ספעציעלע אינסטרוקטארען־קורסען פאר פרויען, וועלכע דארפען דערנאך ארומפאהרען אין די וואהל־קרייזען און געווינען די הערצער פון די פרויען. צי דאס וועט העלפען, ווייס מען נאטירליך נישט. מ׳ווייס אבער יא, אז די קאנסערוואטיסטען שטיצען זיך דאסמאל מעהר אויף די פרויען, ווי א יעדע אנדערע פארטיי. זיי גלויבען, אז דוקא דאס, וואס די פרוי איז פאליטיש נישט רייף וועט זיי ברענגען א טובה, מחמת פון פאליטישער אפגעשטאנענקייט געניסען טאקי די מעסיגערע פארטייען. זיי ברענגען א ראיה פון די פאראייניגטע שטאטען, וואו פרעזידענט הובער האט אפגעהאלטען אזא נצחון נאר א דאנק די פרויען. די פרוי, זאגען די פיהרער פון די קאנסערוואטיסטען, איז בטבע קאנסערוואטיווער פון מאן. און איבערדעם וועלען די גרעסטע צאהל פרויען־שטימען פאלען אויף זייער ליסטע. די קאנסערוואטיסטען זענען אין די לעצטע 8 וואכען בכלל געווארען האפערדיגער און אפטימיסטישער. דער נישט־איבריג געלונגענער ארויסטריט פון סנוידענ׳ען אויף איינע פון די לעצטע זיצונגען פון פארלאמענט, אז ווען די לייבור־פארטיי וועט קומען צו דער מאכט וועט זי אנולירען די אפמאכען מי די אנדערע מלוכות, וועלכע די פריהערדיגע ענגלישע רעגירונגען האבען געשלאסען, האט בעדייטענד אפגעשוואכט די שאנסען פון דער לייבור־פארטיי. אפילו די בלוטיגע מאי־געשעהענישען אין בערלין ווערען דורך די קאנסערוואטיסטען און ליבעראלען אויסגענוצט אין קאמף געגען דער לייבור פארטיי. די סאציאליסטען און קאמוניסטען, טענה׳ען די פיהרער פון די דערמאנטע צוויי פארטייען זענען אייגענטליך אלצאיינס. דער אונטערשייד בעשטעהט נאר אפשר אין טעמפא. די קאמוניסטען פאהרען צום סאציאליזם אין א שנעל־צוג און די סאציאליסטען פאהרען אין א פאסט־וואגן [illegible] בור־פארטיי נישט אנדערש פון די קאמוניסטען, וועלכע האבען אין בערלין אויפגעשטעלט בעריקאדען. די לייבור־פארטיי וועט קומען צו דער מאכט, טענה׳ען זיי, וועלען זיי מאכען געפעהרליכע עקספערימענטען אויפ׳ן מלוכות־ארגאניזם פון ענגלאנד. און היות דער דאזיגער ארגאניזם איז זעהר א קאמפליצירטער, און איינעגע אברים זיינע, ווי אינדיען, עגיפטען, און די קאלאניעס זענען נישט איבריג געזונד, קענען די סאציאליסטישע עקספערימענטען גורם זיין, אז דער גאנצער מלוכה־ארגאניזם זאל זיך פונאנדערפליהען.

טעלוויזן ווירקט טאקי די דאזיגע בעפירוכטונג, און די שאנסען פון דער לייבור...

(ענדע זעה זייט 6)

הובער זוכט א יודישען פרידענס־אידעאליסט פון וויען

(ספעציעל פאר׳ן „לאדזער טאגעבלאט“) — פון מ. א. טענענבלאט.

ווען דער פרעזידענט פון אמעריקא פיהלט זיך פערפליכטעט שיקען א דאנק־בריף א ווינער יודישען ערפינדער און פראפאגאנדיסט פון א אריגינעלען וועלט־פרידענס־פראיעקט, איז עס שוין פאר זיך א אינטערעסאנטע מעשה.

ווי.זשע איז דער דין. אז מען האט ניט דעם אדרעס פון דעם ווינער יוד און מען ווייסט נישט נעהנטער, ווער ער איז און וואו מען קען איהם געפונען?

אבער, אז פרעזידענט הובער הייסט געפונען, אין עסטרייך א מענש אפילו אהן א אדרעס, מוז מען איהם אויך געפונען. מען זוכט איהם מיט ליכט, מען שטעלט דעם גאנצען עסטרייכישען מלוכה־אפאראט אויף די פיס און געפונען מוז ער זיך. פאר אמעריקא שטעהט אצינד אפען גאנץ אייראפא, מכל שכן דאס קליינע, שוואכע עסטרייך און דערצו נאך פאר פרעזידענט הובער אליין. נו, האט טאקי די אמעריקאנער געזאנדשאפט אין וויען צוזאמען מיט׳ן עסטרייכישען אויסערן־מיניסטעריום און מיט דער עסטרייכישער שטאטס־פאליציי ארומגעזוכט היבשע עטליכע טעג אין דורכגעזוכט גאנץ וויען, ביז מען האט געפונען דעם אויסדערוועהלטען יוד, וועלכען מען דארף צושטעלען א דאנק בריף פון דער אמעריקאנער רעגירונג אינ׳ם נאמען פון פרעזידענט הובער בכבודו ובעצמו. אין דער בריף איז דערלאנגט געווארען דעם יודען אזש דורך א גאנצער קאמיסיע פון עסטרייכישע און אמעריקאנישע בעאמטע אין א בעזונדערער צערעמאניע, גלייך כוועלט געוועזן עפעס א שטאאטס־אקט. געוויג האט זיך דער יוד תחלת געשראקען, ווען ער האט געזעהען, אז מען זוכט איהם ארום אזש די שטאטס־פאליציי אליין, ביז ער האט ענדליך זיך דערוואוסט, אז דאס איז צוליב א אויסצייכנונג פון פרעזידענט הובער, וועלכע איז צוגעשיקט געווארען דער ווינער אמעריקאנער געזאנדשאפט, ווייל זיין פריוואטער אדרעס איז נישט בעקאנט אין שטאטס־דעפארטאמענט פון וואשינגטאן.

און פונקט ווי די מעשה מיט היבער׳ס דאנק־בריף איז אריגינעל, אזוי אריגינעל און כאראקטעריסטיש איז דער דאזיגער ווינער יודישער פרידענס־שווערמער, וועלכער פיהרט שוין באלד 10 יאהר א געוואלדיגע אידעאליסטישע קאמפאניע פאר׳ן וועלט־פרידען דורך א מאדנע אידעע פון אנ׳איינהייטליכער דאלאר־וואלוטע פאר דער גאנצער וועלט. דער „וועלט־פרידענס־דאלאר געגען מאפען און נרעגיצען“ — דאס איז דער מאטא פון דעם דאזיגען יודענס גאנצער וועלט־פרידען־פילאזאפיע, וועלכע איז באזירט אויף זעהר א בעזונדערן פינאנץ־עקאנאמישען פוד, פאדערענדיג די גרינדונג פון איין איינציגער אוניווערסאל־באנק פאר אלע שטאטען פון דער גאנצער וועלט מיט איין אינטערנאציאנאל־צענטראלירטער וואלוטע, וועלכע דארף פערנעמען דעם פלאץ פון די פערשידענארטיגע געלטער אין דער וועלט און פון די בעזונדערע וואלוטען אין יעדער מלוכה. זיין געזונדע פילאזאפיע איז זעהר א פשוט׳ע. סיי־ווי שטיצען דאך אצינד אמעריקא און ענגלאנד די וואלוטען אין בלוכה׳שע בענק פון דער גאנצער וועלט. דורך געגענזייטיגע קרעדיטען און פערזיכערונגען ווערען היינט אלע מלוכה־בענק סיי־ווי געפיהרט דורך איין איינציגער אומזיכטבארער האנד. עס בלייבט נור למ־אח עין דער עגאיסטישער פרעסטיזש, אז יעדע שטאט האט כלומר׳שט זיין אייגענע אומאבהענגיגע נאציאנאל־באנק, איז דאך בעסער און פראקטישער אריבערגעהן אפען צו אנ׳איינהייטליכער וועלט־באנק און צו אנ׳איינהייטליכער וועלט־וואלוטע.

דאדורך וואלט געמוזט אויפהערען יעדער קריג צווישען פעלקער. די מלחמה: דאס בלוט־פערגיסען און דאס פערניכטען פון עקאנאמישע אוצרות — וואלט נישט געקענט מעהר פארקומען אין דער וועלט. די קריגספיהרונג איז מעגליך נור דאדורך, וואס יעדער שטאט האט זיין אייגענע באנק און נעמט זיך מ״חמה־קרעדיטען און מיליטער־שולדען פון זיין אייגענער נאציאנאל־באנק אהן קאנטראלע און אהן אינטערנאציאנאלען חשבון. אויב יעדער שטאט וועט אבער דארפען אנקומען צו דער אינטערנאציאנאלער וועלט־באנק נאך געלד און קרעדיט, דאן איז שוין פערהאן די אינטערנאציאנאלע קאנטראלע און די אינטערנאציאנאלע פערטיילונג פון מיליטערישער בעוואפנונג פאר יעדער מלוכה. דאן הערט אויף יעדע סכנה פון מלחמות, ווייל אהן געלד און אהן וואפען וועט אפילו דער גרעסטער שטאטס־דעספאראט נישט קענען מאכען קיין קריג.

דער דאזיגער יודישער פרידענסשווערמער — ער הייסט יוסף דראק און איז בעזיצער פון אנטיקוויטעטען־געשעפט — האט שוין זעהר פיל געלד געפטר׳ט פאר זיין דאזיגען אידעאל. באלד 10 יאהר ווי ער פיהרט אנ׳אלוועלטליכע פראפאגאנדע צווישען צייטונגען און שטאטס־מענער פאר זיין וועלט־פרידענס דאלאר־אידעע און ער איז איבערצייגט, אז אין הובער׳ס ערשטער קאנגרעס־באטשאפט ווי אויך ד״ר שאכט׳ס וועלט־באנק־פלאן אין צוזאמענהאנג מיט דער אינטערנאציאנאלער רעפאראציאנס־קאנפערענץ אונטער׳ן פארזיץ פון אמעריקאנער באנקיר־דיפלאמאט יאנג, ליגט א חלק פון זיין גרויסער אידעע, וועלכע ער האט נאך צוריק מיט יאהרען ארייגעשיקט שווארץ אויף ווייס דעם פעלקער־בונד אין גענף און דעם אינטערנאציאנאלען טריבונאל אין האאג אויף די אמעריקאנישע גרויסע בלעטער האפען שוין צוריק מיט יאהרען געדרוקט גרויסע ארטיקלען איבער יוסף דראק און זיין פרידענס־פראיעקט. אפילו אמעריקאנער באנקירען האבען איהם צפגעזוכט אין וויען און געהאט מיט איהם לאנגע שמועסען. ער האט א געדענק־בוך, אין וועלכען עס געפינען זיך אריגינאל־התימות פון שטאטס־מענער, קינסטלער, פינאנצלייט און אפילו בערימטע גענעראלען מיט זייערע הסכמות פאר׳ן וועלט־פרידענס־דאלאר. אויף דעם דאלאר זענען אויסגראווירט די נאמען פון אלע מלוכות אין פארם פון די לוחות פון אונזערע עשרת הדברות. אלס ערשטע נאציאנאל־באנק אין דער וועלט־באנק פערפראציע פיגורירט

די יודישע מיט דעם נאמען „שקל ישראל“.

אצינד שטעהט ער אין קארעספאנדענץ מיט הערבערט הובער, פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאטען, ווייל יוסף דראק גלויבט, אז אויב עס איז בפשרט א וועלט פרידען, קען ער קומען נור דורך דעם איניציאטיוו פון אמעריקא. און נור הובער איז גרויס גענוג, כדי אויפנעמען אין זיך דעם גאנצען פערנעם מיט דער גרויסער אידעע „וועלטפרידענס־דאלאר“. אצינד האט דער ווינער יודישער קונסט־הענדלער בעקומען הובער׳ס ערשטען בריף דעם צווייטען ערוואר ער אין די נאהענטסטע טעג און דער וועט שוין זיין פיל היימישער און אויספיהרליכער. דערווייל האט ער נישט קיין רוה. זשורנאליסטען פון וועלט־בלעטער לויפען אירם איבער און ווילען זעהען מיט אייגענע אויגען זיין קארעספאנדענץ מיט פרעזידענט הובער. עסטרייכישע בעהערדען ווילען איהם בעשענקען מיט׳ן טיטעל קאמערציאל־ראט. רומעניש בעהערדען האבען זיך פלוצים דערמאנט, אז דראק איז א געבוירענער אין דער בוקאווינא, נו קומט דער כבוד גאר רומעניען און נישט עסטרייך. און ער, דער קלוגער אנטיקען־סוחר אבער דערביי נאאיווער יודישער פאנטאזיארט שטראלט און טאנצט פאר שמחה אין האפנונג, טאמער וועט הובער זיין דער גוטער מלאך איבערצוגעמען זיין גרויסע אידעע און ארייגגען אמעריקא׳ס אויטאריטעט אין הייליגען שליחות אפצושאפען די הארמאטען און די גרעניצען דורך דעם איינפאכסטען מיטעל — וועלט־פרידענס־דאלאר...

—0—

יודישע קאנדידאטען צו די פארשטעהענדע פארלאמענטס־וואהלען אין ענגלאנד.

לאנדאן (יטא) צו די ענגלישע פארלאמענטס־וואהלען, וואס וועלען פארקומען סוף ה. ח. זענען ארויסגעשטעלט געווארען פיל יודישע קאנדידאטען פון אלע פארטיי־ליסטעס.

צווישען די קאנדידאטען פון די ליבעראלען געפינען זיך פאלגענדע יודען: סער הערבערט סעמיועל, מאיאר נאטאן, האררים, פראנקלין, פרידמאן, לאנדא, מאקאטער, פיסישאסא, סטרוים, מעף, פיליפ געדאלא, מארקוס ליכטאן, בארען מאיאר, האר־בעלישא, קאלענעל וואליי־קאהען, פיליפס, ליווארמאן און ס. קאהען. דריי פון די קאנדידאטען, האריס, סטרוים און מאיאר האר־בעלישא, זענען געווען מיטגלידער פון ביז־איצטיגען פארלאמענט

צווישען די קאנסערוואטיסטען־קאנדידאטען געפינען זיך פאלגענדע יודען: מ. א. סאמועל (וויצע־פינאנס־מיניסטער), סער פיליפ סאסון (וויצע־מיניסטער פון לופט־פלאט), סאמועל סעמיועל, פערוואלטער דע כרעס, מאיאר ברונעל קאהען, מאיאר איזידאר סאלמאן (אלע מיטגלידער פון אויפגעלעזטען פארלאמענט (ווי אויך די פרויען־קאנדידאטען. ס. גלוקשטיין ל. ה. גלוקשטיין, מ. סעמיועל ה. י. קאלאמסאן און מ. בלעך.

מצד דער „לייבאר פארטיי“ קאנדידירען; שינוועל, קאלאנעל דיי (מיטגלידער פון אויפגעלעזטען פארלאמענט) דר. ע. ספערא, ל. ספערא, ג. ר. סטרויס. י. ה. בוים און מ. מארקוס.

—0—

לאדזער כראניק

פון רעדאקציע

נעכטען איז רעדאקטאר ישראל קא-האן נאך א דריי-מאנאטען בעזוך אין פוי-לען צוריקגעקומען קיין לאדז.

לויט דער איינלאדונג פון אויסשטע-לונגס-קאמיטעט, האט זיך רעד. קאהאן בעטייליגט אין דער אלפוילישער פרעסע קאנפערענץ, וואס איז שבת פארגעקו-מען אין פויזען אין שייכות מיט דער [illegible] אויסשטעלונג, וואס עפענט זיך דארט היינטיגען דאנערשטאג, און האט געהאט די מעגליכקייט זיך צו בעי-קענען מיט דער גראנדיעזער לייסטונג, מיט די אלע פאוויליאנען און עקספא-נאטען און מיט דעם אונגעוועהנליכען פערנעם פון דער ארגאניזאציע פון דער ערשטער לאנדעס-אויסשטעלונג אין זעלבסטשטענדיגען פוילען.

זיינע איינדרוקען פון פויזען וועט רע-דאקטאר ישראל קאהאן איבערגעבען אין א רייה ארטיקלען פאר די לעזער פון „לאדזער טאגעבלאט".

נייע פערוואלטונג פון זשורנאליסטען-סינדיקאט

די ניי-געוועהלטע פערוואלטונג פון זשורנאליסטען - סינדיקאט האט זיך [illegible] אויף פאלגענדען אופן: פרעזעס — משעסלאוו גומקאווסקי, קא-סיר — ה' אלמאשעווסקי. שטעלפער-טרעטער פון קאסיר — ה' קארגעל, סעק-רעטאר — ה' יאגאשעווסקי און קאל-מינסקי, דעלעגאט פון דעם יוד. סעקציע ה' פוקס

א בעליבטער טענצער פון זאנדבערג'ס און קאמינסקי'ס טעאטער'ס אין לאדז

האט זיך גע'שמד'ט פון ליבע צו א קריסטין און ווערט איצט א יוד אויס ליבע צו יודישקייט.

(ג) אין די פאר-מלחמה'דיגע צייטען, ווען אין לאדז האבען עקזיסטירט און געדרוישט מיט זייער ערפאלג זאנדבערג'ס טעאטער, קאמינסקי'ס טעאטער, דאס דייטשע טעאטער און פערשידענע קאבא-רעטען, איז צווישען ברייטען יודישען און קריסטליכען טעאטער-פובליקום אין אונזער שטאט געווען בערימט א יונ-גע ריודישער טענצער א—ז, וועלכער איז אויפגעטרעטען מיט שטורמישען בייפאל אויף די בינעס פון די דערמאהנטע טעאטער'ס.

אט דער א—ז האט, ווי מ'קען פער-שטעהן, געהאט אויף זיך זעהר א סך בעלנ'טעס פון שעהנעם מין. מיידלעך פון דער בינע, פרויליינס פון ארענטלי-ליכע הייזער און פאניענקעס פון גאס האבען דעם ערפאלגרייכען באלעטניק פארגעשלאגען זייערע הערצער. דער טעאטער-טענצער האט דערום געקליבען זיך מיידלעך, ביז ער האט זיך ענדליך פערליבט אין א געוויסע יודישע פרויליין מיט אלע מעלות.

ס'איז געווארען פונ'ם שידוך און א—ז איז מיט מזל אויך געווארען א פאטער. אבער דאס גליקליכע צוזאמענלעבען צווישען פאר-פאלק איז מיטאמאל צו-שטערט געווארען. עפעס איז זיין הארץ פערבלאפט געווארען. דורך א „צוג-ווינד" און צווישען מאן און ווייב האבען זיך אנגעהויבען מחלוקת'ן ביז וואנען זיי האבען זיך גע'גט.

א—ז דער טענצער פון די לאדזער עסטראדעס האט מיט א גרונג געמיט אפגעג'גט זיין יונג ווייבעל און זיך אויך צושיידט מיט זיין איינציג טעכטער'ל, וואס די גע'גט'ע פרוי האט איהם גע-בוירען.

דאס הארץ פון באלעטניק איז דער-פאר גיך בעהערשט געווארען פון אנ'-אנדער פרוי, א שעהנע, יונגע קריסטין, א לאדזער וועבער-טאכטער העלענא.

געפינענדיג זיך אין דייטשען טעאטער בעת אנ'אויפטריט פון יונגען יודישען טאנצמייסטער א—ז, איז די ברוסט פון דער קריסטליכער פרויליין העלענא פול געווארען מיט ליבע צו דעם טענצער. זי האט נישט אויסגעהאלטען דעם נסיון זיך צו דערנעהנטערען צו דעם יונגען יוד. זי האט זיך בעקענט מיט א—ז און זיך פערליבט אין איהם איבער די אויי-ערען. אויך ביי א—ז'ן האט אויפגע-פלאמט דאס הארץ צו דער קריסטין, און ביידע האבען געשלאסען א הייליגען בונד פון אייביגער ליבע און טרייהייט.

און די ליבע פון דעם יודישען טענ-צער מיט דער קריסטליכער וועבערין האט זיך געשפינען און פערשטארקט איהרע פעדים.

אלין וואל טאוועק כשורה און אויפ'ן גלייכען וועג, ווען נישט דאס אריינמי-שען זיך פון די קריסטליכע עלטערן און זייער טאכטער'ס ליבע מיט'ן יודישען טענצער.

די קריסטען איז נישט אנגעשטאנען, אז זייער העלענא זאל וואוינען „נא וו א-ווע". זעהענדיג, אז מ'קען זי נישט אפ-רייסען פון דעם באלעטניק, האבען זיי איהם געשטעלט דעם איינציגען תנאי, אז אויב ער וויל אויסלעבען זיך במנוחה מיט העלענא'ן, מוז ער זיך שמד'ן.

„באין ברירה" האט ער, שלום הערש א—ז ערשט מיט 10 יאהר צוריק זיך גע'שמד'ט אויף רוימיש קאטויליש און דורכגעפיהרט מיט זיין געליבטע העלענא א פארמעלע קריסטליכע חתונה, בעקו-מענדיג דעם נאמען יוזעף.

דאס פאר פאלק א—ז האט אין קריג דורכגעמאכט נישט וועניג צרות. נישט ער האט געהאט צו פערדינען אויף דער בינע — טענץ זענען געווען צו פיל לוקסוס! — און זי האט נישט געהאט קיין ארבייט אלס וועבערין. ביידע זענען זיי אוועקגעפאהרען קיין פראנקרייך, וואו זיי האבען געוואוינט און פערשידענע שטעט לעבענדיג פון וועבעריי (אויך ער, אל סלאדזער, האט געקענט וועבעריי און אין דע פרעמד זיך ערנעהרט פון דעם פאך).

לעצטענס האט זיך ביי א—ז'ן דעם מיטומד דערוועקט דאס יודישע בלוט, ער האט גענומען ליידען פון אנ'אונגע-וועהנליכע אונרוהיגקייט און ער האט וועגען זיין חרטה אויפ'ן שמד מיטגע-טיילט זיין קריסטליכע פרוי העלענא.

מחמת צוגעבונדענקייט צום מאן האט די קריסטין בעוויליגט צו פאהרען מיט'ן מאן קיין פוילען, כדי ער זאל דא ווידער קענען ווערען א יוד און פיהרען זיך מעשה-יוד.

מיט לערך א האלב יאהר צוריק איז א—ז מיט זיין פרוי געקומען קיין לאדז, און ער האט גענומען אנקלאפען די שווע-לען פון די היגע ראבינאט-מיטגלידער, מ'זאל איהם ווידער מאכען פאר א יוד. [illegible] אוועק-געפאהרען קיין טורעק, וואו עס וואוינען איהרע קריסטליכע קרובים, ביי וועלכע זי האט גע'פועל'ט זיי זאלען מסכים זיין, אז זי זאל צוליב איהר מאן ווערען א יודישקע. א—ז האט אפגענומען מיט גרויסע פרייד די מיטטיילונג פון דער פרוי, אז זי וויל ווערען א יודין און האט וועגען דעם דערצעהלט דעם ראבינאט.

די פארמאליטעטען פאר א—ז'ן זא-גען שוין דורכגעפיהרט געווארען. איצט, ווען ער וועט שוין האבען די פאפירען אין דער האנד, וועט ער אנגענומען ווערן אלס מיטגליד פון יודישען טאנץ-לעה-רער-פעראיין. א דאנק וואס ער האט שאנסען צו בעקומען א קאנצעסיע אויף א טאנץ-שולע אויפ'ן שטעטעל טורעק.

זיין ערשטע יודישע פרוי איז היינט אין ארץ ישראל צוזאמען מיט זיין טעכ-טער'ל. די פרוי האט חתונה-געהאט מיט א צווייטען רייכען מאן און וויל דעם אפטרעניגען א—ז נישט שיקען דאס טעכטער'ל, וואס ער פערגעטערט.

יודישע פישערס אין פאביאניץ מערדערליך צושלאגען א יודישען פישער פון ווידאווא

יודען גע'אסר'ט די פיש אויף שבת.

(פון אונזער פאביאניצער קארעספאנדענט)

[illegible] פאביאניצער יודישע בעפעלקערונג האט ארויסגערופען דער פאקט, וואס א גרופע פאביאניצער יודישע פישער'ס האבען מערדערליך צעשלאגען א יודישען פי-שער פון ווידאווא, וועלכער האט גע-ברנגט פון ווידאווע פערקויפען פיש קיין פאביאניץ.

[illegible] אויף דער גראנצארסקא גאס געהערט א מורא'דיג געשריי צוזאמען מיט הילף-רופען פון א יוד, וועלכער איז געלעגען אויף דער ערד און נעבען איהם עטליכע יודען, וועלכע האבען איהם מערדערליך געשלאגען. ווי ס'האט זיך ארויסגע-שטעלט, איז דער געשלאגענער דער ווי-דאווער פישער משה לעווקאוויטש, ער איז געקומען קיין פאביאניץ מיט א טראנספארט פיש. די פאביאניצער פי-שער'ס האבען אין לעווקאוויטש'ן געזעהן א געפעהרליכען קאנקורענט, און האבען זי דערום מיט איהם אפגערעכענט אויף אזא ברוטאלען אופן. בעת משה לעוו-קאוויטש האט זיך געפונען אויף דער נארנצארסקא גאס זענען איהם בעפאלען די פאביאניצער קאנקורענטען דוד און זיין ברודער ישראל ניסעל. ירחמיאל אר דינאנס און האבען איהם אזוי צע-מימת'ט, אז דער ארויסגערופענער פעלד-שער אקנא האט דעם פער'חלש'טען יוד געמאכט פיער אונטער-הויט-איינשפרי-צונגען, און אין א בעוואוסטלאזען צו-שטאנד אפגעפיהרט קיין לאדז. שפעטער האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דער יוד איז געשטארבען.

דער אנפאל פון די פאביאניצער יודי-שע פישער'ס האט אין דער שטאט גע-מאכט א שטארקען אויפרודער. פרייטאג האט א גרויסער טייל יודען גע'אסר'ט די פיש, אפילו קריסטען דערוויסענדיג זיך דערפון, האבען צוגעבראכט די געקויפ-טע פיש.

פאר בעשווינדלען די שותפ'טע 1 יאהר תפיסה

(§) אין קרייז-געריכט איז נעכטען בעטראכט געווארען דער פראצעס געגען 43-יעהריגען יוזעף סטעמפניאק, וואס איז אנגעקלאגט געווארען אין בעשווינד-לען זיין שותפ'טע די 29-יעהריגע עלזי-בעטא צעלעוויטש, מיט וועלכע ער האט צוזאמען געפיהרט א קאלאניאל-געש-עפט אויף זשגאווסקא גאס 11. דאס דאזיגע געשעפט האבען זיי געפירט א האלב יאהר צייט און שפעטער זענען זיי געצוואונגען געווען עס צו פערקוי-פען, צוליב'ן קריזיס. זיי האבען עס פער-קויפט צו דער פאמיליע סטאלמאלקע פאר 8000 זל. דערויף האבען זיי בעקו-מען מזומן געלט 3600 זל. און די רעשט וועקסלען. מיט עטליכע וואכען שפעטער האט סטעמפניאק זיך אפגערעכענט מיט זיין שותפ'טע דערביי האט ער איהר גע-מאכט א חשבון, אז עס זענען דא אויף די 8000 זל. א סך חובות און אין רע-זולטאט איז פון די 2000 זל. געווארען נישט מעהר ווי 300 זל. די שותפ'טע צע-לעוויטש האט דאן דעם שותף סטעמ-פניאק איינגעקלאגט און געריכט פאר בעשווינדלען זי.

אין געריכט האבען א גאנצע רייה עדות בעקרעפטיגט די אנקלאגע און אין רעזולטאט איז סטעמפניאק פער'מישפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה און צו בעצאהלען דער פרוי צעלעוויטש 1350 זל.

רעגיסטראציע פון די פרעמדע

היינט, דארפען זיך מעלדען צו דער רעגיסטראציע אין לאקאל פון דער שטאט-סטאראסטווא אויף קילינסקי 152 די פרעמדע, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון דער שטאט לאדז מיט די פאמיליען-נעמען וואס הויבען זיך אן מיט S.

די וואס קומען צו דער רעגיסטראציע מוזען מיטברענגען א פאס, אין וועלכען עס איז אנגעגעבען זייער מלוכה-אנגע-הערינקייט און 2 פאטאגראפיעס.

פאבאר פון יאהרגאנג 1908

היינט דארפען זיך שטעלען צו דער פאבאר-קאמיסיע 1 אויף פאמארסקא 18 די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1908, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3. קאמי-סאריאט און וועמענס פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט

פון K. ביז Kom

פאר דער פאבאר-קאמיסיע 2 אויף אנגראדאווא 34 דארפען זיך שטעלען די באראווע פון יאהרגאנג 1908, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4. קא-מיסאריאט, וועמענס פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט

H. I. J. L. Ł.

צו דער פאבאר-קאמיסיע 3 אויף זא-קאנטנא 82 מוזען זיך שטעלען די פא-באראווע פון יאהרגאנג 1907 קאטעגא-ריע B. 4. קאמיסאריאט פאמיליען-נעמען פון A. ביז H. איינשליסליך

צו דער קאמיסיע פון פ. ק. או. פאוו-יאט פיעטריקאווער 187 דארפען זיך שטעלען די, 1908-ער, 1906-ער און 1907-ער („אדראטשעניעס") פון אלעק-סאנדער מיט די פאמיליען-נעמען פון A. ביז J. איינשליסליך

היינט א בלומעל-טאג

לטובת „הכנסת חתנים וכלות"

היינט ווערט איינגעארדענט אויף די גאסען פון אונזער שטאט א בלומעל-טאג לטובת דער נוצליכער אינסטיטוציע „הכנסת חתנים וכלות". ס'איז צו האפען, אז די יודישע געזעלשאפט וועט ווארים זיך אפרופען און קויפען מאסען-ווייז די בלומלעך.

נאך היינט און מארגען

איז צייט אפצוגעבען רעקורסען אויפ'ן אומזאץ-שטייער

(ג) היינט און מארגען מיטוואך איז נאך צייט אפצוגעבען אפעלאציעס אויף די [illegible] פון אומזאץ-שטייער פאר 1928. די רעקורסען, וואס וועלען אפגעגעבען ווערען מיטוואך נאך 1 ביי טאג, וועלען נישט בעריקזיכטיגט ווערען. פערנאכלעסיגט נישט דעם לעצטען מאמענט.

אנ'עולה, פאר וועלכע די צייט האט זיך נוקם געווען

פון אונטער די קוליסען פון ראבינאט

(ג) פון אונטער די קוליסען פון דער לאדזער קהלה און ראבינאט ווערען מיר געוואויר וועגען פאלגענדען מערקווירדי-גען פאקט:

פון דער צייט, ווען הרב טרייסטמאן ז"ל האט פערנומען דאס כסא-הרבנות אין לאדז, האט דער בעקאנטער מורה-הוראה ר' הערצל הארצשטארק אין די געריכטען און אין דער שוהל אפגענומען די יודישע רעליגיעזע שבועות. בנוגע די שבועות האט הרב הארצשטארק שוין געהאט, אזוי צו זאגען, א חזקה.

אין די לעצטע פאר יאהר. ד. ה. נאך דער פטירה פון הרב טרייסטמאן ז"ל האט מען ביי ר' הערצל הארצשטארק'ן ארויסגענומען פון די הענד די פונקציע פון די שבועות. די צייט האט אבער נקמה גענומען אין דער קהלה און אין ראבינאט פאר דער דאזיגער טאקטיק.

עס איז נעמליך געקומען דערצו, אז אין פיל פאלען האט דער ראבינאט דע-לעגירט צו די שבועות אין שוהל און אין געריכט מורה-הוראות, וועלכע האבען נישט געהאט די מינדעסטע קוואליפי-קאציעס, וואס זיינען נויטיג צו אזעלכע פארמעלע צערעמאניעס. כ'האט גע-בראכט דערצו, אז אדוואקאטען, וואס האבען געהאט חס אויפ'ן יודישען כבוד, זענען געקומען אין דער קהלה און אויפ-מערקזאם געמאכט, אז די ריכטער חוי-לען האבען צום שווערען מורה-הוראה'ס, וועלכע קענען זייערע פליכטען אויספיה-רען בשלימות, אפילו אין דער לאנדעס-שפראך (פויליש), קריסטליכע אדוואקאטען לאכען אין די פויסטען.

הערענדיג אזעלכע ערנסטע טאטיוען, האט די איצטיגע קהלה זיך בעשעפטיגט מיט דעם ענין און געפונען פאר נויטיג אומצוקעהרען דעם הרב הארצשטארק צו זיינע פונקציעס פון שבועות אין די גע-ריכטען און שוהל, צו וואס הרב הארצ-שטארק בעזיצט די נויטיגע קוואליפי-קאציעס.

זייט די לעצטע 6 חדשים שיקט שוין די קהלה אלע ענינים פון עפענטליכע שבועות דירעקט צום מורה-הוראה הארצשטארק.

זיך געפונען

אריגינעלער ראמאן פון דער נייער יודישער תקופה

פון י. ל. ליפשיץ

(פארטזעצונג).

מען האט פעסט בעשלאסען, אז אלע אויפגעקומענע פעלקער מוזען פינקטליך אפהיטען און דורכפיהרען די רעכטע פון די מינאריטעטען אין פולען זינען פון ווארט, אויף אלע געביטען: עקאנאמיש, פאליטיש רעליגיעז און נאציאנאל. און אויב א מלוכה וועט עובר זיין אויף די דאזיגע פרינציפען, וועט די פעלקער ליגע איבערנעמען די הנהגה פון יענער מלוכה אין אירע אייגענע הענט, ביז די מלוכה וועט זיך אומקערען פון איהר שלעכטען וועג און תשובה טון אויף איהרע שלעכטע מעשים און אויפפיהרונגען.

ס'איז בעשלאסען געווארען, אז אין די לענדער וואו יודען האבען מעהר געליטען, ווי: רומעניע, פוילען, אונגארן, עסטרייך ליטע און אז. וו. מוזען די דאזיגע לענדער העלפען זייערע יודישע בירגער צו עמיגרירען נאך ארץ ישראל אויב זיי וועלען עס נאר פערלאנגען, און אויסהעלפען זיי מיט געלט, ביז זיי וועלען זיך איינארדענען אין ארץ ישראל.

די פעלקער ליגע האט זיך פערפליכטעט אויף איהרע אייגענע הוצאות ארי-בערצובערענגען אזוי פיל יודען נאך ארץ ישראל וויפיל עס וועלען זיך נאר מעל-דען.

עס איז בעשלאסען געווארען, אז אין אלע מלוכות וואו יודען האבען געלי-טען פון פאגראמען און חורבן, מוזען זיי פערגיטיגט ווערען. די רעגירונגען מוזען די יודישע בירגער בעצאהלען פאר אלע זייערע חזיקות וואס זיי האבען געליטען זינט נאכ'ן בלוטיגען מבול דורך די פערשידענע אנטיסעמיטישע רויב-צוגען. און אום די פערגיטיגונג און שעדענערזאץ זאל זיין א גערעכטע, האט די פעלקער ליגע איינשטימיג ערוועהלט א ספעציעלע שאדענערזאץ קאמיטע, אונטער די פיהרער-שאפט פון דעם מארקיז רעדינג פון גרויס בריטאניע און דער גרויסען ידדה'ן מיט'ן ליכטיגען פנים, וועלכער פערטרעט די פעראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

די צוויי הויפט-פיהרער פון דער ספעציעל שאדענערזאץ קאמיטע, איז געגע-בען געווארען פול מאכט איינצומאהנען דעם שאדענערזאץ פארדי יודען פון יענע מלוכות, לויט זייערע השגחה און פערשטאנד. זיי האבען דאס פולע רעכט אויפצו-עפענען ביוראס אין אלע לענדער וואו יודען האבען נאר געליטען, און אנשטעלען קאלעקטארס און איינמאנען די חובות פון די רעגירונגען מיט דער מאכט פון דער פעלקער ליגע. די הויפט ביורא זאל זיך געפינען אין ירושלים.

עס איז בעשלאסען געווארען אז דאנציג, מעמעל, ווילנא און בעסאראביע זא-לען ערקלערט ווערען אלס פריי אונאבהענגיגע שטאאטען אונטער דער השגחה פון דער פעלקער ליגע, און אז אלע קלענערע מלוכות ווי רימעניע, אונגארען, עסטרייך פוילען, ליטא, גריכענלאנד, און אז. וו. זאלען אין גאנצען אפשאפען דעם מיליטאריזם. זיי זאלען נאר האבען א מין פאליציי לויט נאכ'ן מוסטער פון די שומרים און סדרנים פון דער אלט-ניילאנד.

עס איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען אז די גרויס מעכטע, ווי: ענג-לאנד, אמעריקא, פראנקרייך, יאפאן, דייטשלאנד, א טאליען און אגדערע, זאלען אין פינף יאהר צייט פערקלענערען זייערע ארמעען סיי אויף די ימים און אין דער לופט אויף פופציג פראצענט, און אין די נעקסטע צעהן יאהר אויף נאך פינף און צוואנציג פראצענט, אז ביז פופצעהן יאהר צייט זאל יעדער גרויס מאכט נישט מעהר ווי פינף און צוואנציג פראצענט מיליטער פון דעם צאהל וואס זיי פערמא-גען איצט, און אין א משך פון פינף און צוואנציג יאהר צייט פון דעם איצטיגען קאנגרעס זאל דער מיליטאריזם געגצליך נישט עקזיסטירען. ס'זאלען נאר ארגאני-זירט ווערען ציווילע ארדנונגס היטער. פונקט ווי ביי די קלענערע מלוכות.

אבער אנשטאט דעם זאל ארגאניזירט ווערען אנ'אינטערנאציאנאלע מיליץ, פון אלע פעלקער פון דער וועלט, אום אפצוהיטען די זיכערקייט פון אלע לענדער און פעלקער. די הויפט גענעראלען פון דער דאזיגער מיליץ זאלען זיין פעראנט-ווארטליך צו דער פעלקער ליגע. אבטיילונגען פון דער דאזיגער מיליץ זאלען זיך געפינען אין פערשידענע גרעניץ לענדער, און איבערהויפט אין די אינטערנאציא-נאלע פריי שטאאטען.

ס'איז בעשלאסען געווארען אויסצוערוועלען אנ'אינטערנאציאנאלען בית דין אדער א סנהדרין, מיט ביוראס און פערטרעטער אין אלע לענדער, וואו אינטערנא-ציאנאלע סכסוכים זאלען קענען אויסגעגליכען ווערען. און אז אויב איינע פון די מלוכות וועט נישט זיין צופרידען מיט'ן פסק דין פון דעם פעלקער געריכט, קען ער אפעלירען דירעקט צום קאנגרעס פון דער פעלקער ליגע, וואס וועט אפגעהאל-טען ווערען צוויי מאל א יאהר.

ס'איז בעשלאסען געווארען צו ארגאניזירען א בילדונגס אינסטיטוציע פון פע-דאגאגען און עקספערטען איבער חנוך, פון אלע לענדער פון דער וועלט. און אז די „פעלקער ליגע פון בילדונג" זאל האבען די אויפגאבע אויסצוארבייטען נייע טעקסט ביכער פאר די שוהלען פון די קלענסטע ביז די העכסטע למודים. וואו דער „מלחמה העלד" זאל ענטוועדער אין גאנצע אויף אזא אופן, אז דאס קינד זאל פיהלען, אז ס'איז נישט פאר זיין בלוט-פערגיסונג און פאר זיין אויסשלאכטען מעהר מענשען און אז. וו., נאר פאר עטוואס העכערס!...

ס'איז בעשלאסען געווארען אז די מדינה רוסלאנד, זאל אוועקגעשטעלט ווע-רען אונטער דער השגחה און פראטעקטאריאט פון די דריי גרויסמעכטע: גרויס בריטאניע, די פעראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא און פראנקרייך. ערשטענס ווייל זייערע בירגער האבען דארט ארייגעלעגט זעהר גרויסע קאפיטאלען מעהר פון אלע פעלקער. דער סאוויעטען רעזשים מוז נאטירליך אין גאנצען פערשווינדען און א פרייע רעגירונגס פארם זאל תיכף ארגאניזירט ווערען, וואו אלע בירגער זאלען געניסען די פולסטע פרייהייט.

(ענדע קומט).

וועלכע אונטערנעמונגען
צאהלען א האלב פראצענט אומזאץ-שטייער?

(ג) מען מאכט אונז אויפמערקזאם פון קאמפעטענטע קוועלען, אז דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט אין צוזאמענהאנג מיט א קאנקרעטען פאל אויפגעקלערט דער שטייער-מאכט, אז טראנזאקציעס, וואס בעשטעהען פון איינקויפען ארטיקלען, וואס פערטרעטען רויה שטאפען, וועלכע ווערן ווידער פערקויפט אין לאנד נופא, — דארפען בעטראכט ווערען פאר אפעראציעס פון פראפעסיאנעלען איינקויף פון היימישע רויה-שטאפען. אין א ספעציעלען צירקולאר פון 28 יאנואר ד. י. האט דאס מיניסטעריום פעראָרדענט, אז אונטערנעמונגען, וואס פערנעמען זיך מיט אויפקויפען שמאטעס, ביינער און כל-ערליי אייזן-שמעלץ דארפען אנערקענט ווערען פאר אונטערנעמונגען פון איינקויף צו פראפעסיע צוועקען, צוליב וואס זיי דארפען בעצאהלען נאר איין האלב פראצענט אומזאץ-שטייער.

לאנד צוזאמענפאהר
פון לאקאטארען-פעראיינען אין לאדז

לויט דער איניציאטיווע פון דער געזעלשאפט „לאקאטאר" אין לאדז, וועט דעם 19 און 20 מאי פארקומען אין לאדז אין לאקאל פון שטאט-ראט א לאנד-צוזאמענפאהר פון לאקאטארן און סוב-לאקאטארן פעראיינען, אונטער'ן פראטעקטאראט פון לאדזשער מאגיסטראט.

אויפ'ן סדר היום פון צוזאמענפאהר שטעהען א ריי אקטועלע פראגען און בעזונדערס די פראגע וועגען רעגירונגס-פראיעקט פון א פאנד פאר בויען בילינע וואוינונגען, וואס איז געווענדעט געגען די אינטערעסען פון די ברייטסטע שיכטען פון דער בעפעלקערונג.

א פרוי געפינען דעם טויט אונטער די רעדער פון אויטא

(§) נעכטען פארמיטאג האט אין רודא פאסירט א אויטא-פארפאל, וואס האט געקאסט דאס לעבען פון א מענש.

דער אויטא, וואס איז געפיהרט געווארען דורך הענריק שוואב פון רודא-פאביאניץ איז איבערגעפאהרען די 64-יעהריגע לואיזא קרעטש און איהר צעקוועטשט דעם ברוסט-קאסטען. די אלטיטשקע איז געבליבען א טויטע אויפ'ן ארט. נעגען שאפער איז צוגעשטעלט געווארען א פראטאקאל.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען.

היינט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען:

פאוולאווסקי, פעטריקאווער 309; האמבורג, גלובנא 50; גליבאווסקי, נארוטאוויטש 4; שוטקעוויטש, קאפערניק 26; בארעמזא, פאמארסקא 10 און פאטאש, פלאץ קאשטשעלני 10.

לאדזשער יודישער קאמער-טעאטער

„ארט"

לייטער: מ. בראדערזאן און ד. בייגעלמאן

לעצטע טעג פון סעזאן

היינט 1 פארשטעלונג

אנהויב 9.30 אווענד

דאס גראנדיעזע VII פראגראם

מצה-בריי

1) פראלאג, 2) מחותנת'טעס, 3) שבת-הגדול און קורץ-פרייטאג, 4) כ'ווער א דאזאר, 5) חכמת-כינע, 6) מצה-בריי, 7) א ברכה איבער א דונער, 8) דאס קלוגע חזנ'דעל, 9) אויפ'ן גאניק'ל, 10) לבנה-פאראד.

די קאסע איז אפען פון 2 נאכמ.

פאקען-שטעלען
די לעצטע 4 טעג

פאקען שטעלען די קינדער געבוירענע אין 1928 און די געבוירענע פון פריהערדיגע יאהרען, וואס מען האט נאך קיין פאקען נישט געשטעלט, קען מען נאך פון 14 ביז'ן 18 ד. ח. אין די סאניטאר-אמטען אויף אלעקסאנדערער 37, פיראמאוויטש 3, זשעראמסקי 4, קאפערניק נאס 19, פשעיאזד 96 און וואלטשאנסקא 253 אין די שעה'ן פון 8 ביז 10 פריה.

דער געלט-מארק
אין לאדז

(וו) פאריגע וואך איז די בעוועגונג אויפ'ן פריוואטען דיסקאנטא-מארק כמעט אינגאנצען אפגעשטארבען. דאס קען מען אין ערשטער ריי ערקלערען דערמיט, וואס די דיסקאנטערען אריינמירען זיך נישט, וואס פאר א וועקסעל-מאטעריאל מען קען אנצט אהן ריזיקע דיסקאנטירען. פאר ערשט-קלאסיגע וועקסעל-מאטעריאל האט מען געצאהלט 1.85 ביז 1.90 פראצ. א חודש, פאר צווייט-ראנגיגע וועקסעל-מאטעריאל האט מען געצאהלט ביז 3 פראצ.

פערסמ'ט מיט פיש

(§) נעכטען זענען פערסמ'ט געווארען מיט פיש דער 42-יעהריגער אהרן מעסטינסקי פון פאמארסקא 4, זיין קוזינע די 24-יעהריגע פעסע בראגאנאווא און זייער דינסט די 22 יעהריגע אלנא מולער. פאגאטאוויע האט זיי אלע ערטייטלט הילף. פאליציי פיהרט א אויספארשונג ביי וועמען די פיש זענען געקויפט געווארען.

פרעמיען-קופאן

פאר די לעזער

פון „לאדזשער טאגעבלאט"

ווער עס שטעלט צו 10 אזעלכע קופאנעס, בעקומט דאס מאנומענטאלע ווערק „די יודישע געשיכטע" פון פראפ. גרעץ, ווי אויך 5 גרויסע ווערטפולע ביכער פון ד"ר א. קאראלניק'ס ווערק צו דעם ספעציעלען פרייז:

יודישע געשיכטע — — 14 זל.

5 ביכער פון ד"ר קאראלניק 16 זל.

מען קאן אויפ'ן קופאן קריגען אויך ביידע פרעמיעס צוזאמען און יעדע בעזונדער.

א פערברעכערישע מוטער

(§) אין דארף מלינעק נישט ווייט פון לאדז האט א פויער געפונען הינטער א סטאדאלע א דערשטיקט קינד פון 3 חדשים'דיגען עלטער, א יונגעל. עס איז מיטגעטיילט געווארען פאליציי, וואס האט דורכגעפיהרט א אויספארשונג און פעסטגעשטעלט, אז די פערברעכערישע מוטער איז די 20 יעהריגע פעלוצא דאמבראווסקא. זי איז ארעסטירט געווארען און האט זיך מודה געווען אין פערברעך. מענה'דיג, אז זי האט נישט געקענט פערטראגען דעם שפאט פון די פויערים.

א אויטא אין פלאמען

(§) נעכטען האט זיך אויף עק פוסטא און שענקיעוויטש נאס אנגעצונדען א אויטאמאביל צוליב א דעפעקט אין מאטאר. די דורכגעהער האבען דעם ברענענדען אויטא איינגעלאשען. דער שאדען בעטרעפט 3.500 זל.

עס ווערט דערווארט א ווארימער זומער

דער אנפיהרער פון מעטעאראלאגישען אינסטיטוט פראפ. מייער האט זיך ארויסגעזאגט: נאך די אונאויפהערליכע קעלטען, וואס האבען געהערשט די לעצטע חדשים, האט מען געדארפט זיין א גרויסער אפטימיסט, די צו גלויבען, אז דער זונגער און ווארימער וועטער פון די לעצטע טעג וועט ענטהאלטען א לענגערע צייט. די דערווארטונגען, אז סוף אפריל וועלען זיך איינשטעלען גוטע וועטערן, זענען נים מקוים געווארען. אוצט אבער קענען מיר מיט זיכערקייט זאגען, אז היי-יאהר דארף מען ערווארטען גיכער א ווארימען, איידער א קאלטען זומער.

פערד-קאנטראלעס

(מ) היינט דארפען ברענגען צו דער קאנטראלע זייערע פערד די פערד-בעזיצער, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 11-טען קאמיסאריאט, וואס זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט:

פון A ביז Ł איינשליסליך

פאר נישט צושטעלען די פערד צו דער קאנטראלע דראהט א שטראף פון 5000 זל. און 3 יאהר תפיסה.

ווען איהר געהט אריבער די גאס

קוקט מיט אפענע אויגען; איהר קענט בלייבען אנ'אומגליקליכער קאליקע אדער גאר געפינען דעם טויט.

היט זיך, מען זאל אייך נישט איבערפאהרען.

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego

m. ŁODZI

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za niezapłacone raty wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz. 11-ej z rana w Kancelarji Wydziału Hipotecznego m. Łodzi przy ul. Pomorskiej nr. 21 przed wyznaczonymi notarjuszami.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

№№ hipoteczny nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notarjuszem	Dnia	№№ hipoteczny nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notarjuszem	Dnia
36	Jakóba	1.560	11.700	J. Andrzejewskim	8-VII-29 r.	793l	Zakątnej	2.340	17.550	L. Kahlem	17-VII-29 r.
47ad	Al. I-go Maja	4.060	30.450	W. Jeżewskim	„ „	796 ros. b	Gdańskiej	3.120	23.400	S. Kornem	18-VII-29 r.
47ys	Nowo-Cegielnianej	3.040	22.800	L. Kahlem	„ „	798k	Ludwiki	3.820	28.650	B. Lisowskim	„ „
51h	Zawadzkiej	2.080	15.600	A. Karnawalskim	„ „	803c	Żeromskiego	41.660	312.450	K. Rossmanem	„ „
51hl	„ „	2.100	15,750	S. Kornem	„ „	805h	Zakątnej	460	3.450	K. Imienińskim	„ „
57	Aleksandryjskiej	160	1.200	J. Krzemieniewskim	„ „	805o	„	2.440	18.300	W. Siniarskim	19-VII-29 r.
70b	Franciszkańskiej	4.740	35.550	B. Lisowskim	„ „	808m	Andrzeja	3.480	26.100	E. Trojanowskim	„ „
84	„ „	480	3.600	K. Rossmanem	9-VII-29 r.	814r	Podleśnej	580	4.350	S. Jarzębskim	„ „
89	Drewnowskiej	1.600	12.000	J. Rzymowskim	„ „	825a	Zamenhofa	2.240	16.800	W. Jeżewskim	„ „
120 lewa połowa	„ „	300	2.250	W. Siniarskim	„ „	828	Wólczanskiej	880	6.600	L. Kahlem	„ „
150	Zgierskiej	240	1.800	E. Trojanowskim	„ „	837e	Gdańskiej	8.400	63.000	A. Karnawalskim	„ „
152	„ „	3.500	26,250	J. Andrzejewskim	„ „	843	Wólczańskiej	16.000	120.000	S. Kornem	22-VII-29 r.
152c	„ „	3.500	26.250	S. Jarzębskim	10-VII-29 r.	843T	„	500	3.750	J. Krzemieniewskim	„ „
211	Wolborskiej	4.800	36.000	W. Jeżewsim	„ „	872a	Kątnej	520	3.900	B. Lisowskim	„ „
212	„ „	340	2.550	L. Kahlem	„ „	875m	Radwańskiej	1.540	11.550	J. Łądą	„ „
225a	Stary-Rynek	1.620	12.150	A. Karnawalskim	„ „	892h	Sosnowej	520	3.900	J. Rzymowskim	„ „
270aa	Lipowej	2.080	15.600	S. Kornem	„ „	896l	Senatorskiej	6.600	49.500	W. Siniarskim	„ „
288ao	Szkolnej	2.180	16.350	B. Lisowskim	„ „	901 ros. b	Słowiańskiej	1.480	11.100	A. Smolińskim	„ „
297	Północnej	1.000	7.500	J. Łądą	„ „	1044 ros. b	Kaliskiej	520	3.900	J. Andrzejewskim	23-VII29 r.
303a	„ i Wschodniej	320	2.400	K. Rossmanem	11-VII-29 r.	1066 ros. b	Nowo-Zarzewskiej	120	900	S. Jarzębskim	„ „
308b	Wschodniej	2.880	36.600	J. Rzymowskim	„ „	1075p	Gubernatorskiej	1.360	10.200	L. Kahlem	„ „
320tt	Konstantynowskiej	2.500	18.750	W. Siniarskim	„ „	1108d	Kilinskiego	2.000	15.000	A. Karnawalskim	„ „
321ka	Szkolnej	2.000	15.000	E. Trojanowskim	„ „	1109a	Sienkiewicza	5.200	39.000	S. Kornem	„ „
321ki	„	5.120	38.400	J. Andrzejewskim	„ „	1114c	Składowej	2.860	21.450	J. Krzemieniewskim	„ „
321bba	Konstantynowskiej	160	1.200	S. Jarzębskim	„ „	1134a	Kilińskiego	2.300	17.250	J. Łądą	„ „
334	Pomorskiej	700	5.250	W. Jeżewskim	12-VII-29 r.	1148 ros. b	„	2.860	21.450	K. Rossmanem	„ „
337cd	Północnej i Solnej	1.020	7.650	L. Kahlem	„ „	1171	Targowej	3.560	26.700	J. Rzymowskim	24-VII-29 r.
395	Pomorskiej	3.120	23.400	S. Kornem	„ „	1175	Głównej	2.960	22.200	K. Imienińskim	„ „
441	Zawadzkiej	760	5.700	J. Łądą	„ „	1176 ros. f	Nawrot	1.000	7,200	W. Siniarskim	„ „
452/3	Wschodniej	5.140	38.550	K. Rossmanem	„ „	1177	Głównej	1.180	8.850	A. Smolińskim	„ „
466a	„ „	1.100	8.250	J. Rzymowskim	15-VII-29 r.	1177a	„	600	4.500	E. Trojanowskim	„ „
497z	Żelaznej	2.060	15.450	K. Imienińskim	„ „	1224	Targowej	1.140	8.550	J. Andrzejewskim	„ „
507	Piotrkowskiej	6.640	49.800	W. Siniarskim	„ „	1264	Głównej	7.140	53.550	S. Jarzębskim	„ „
517	Piotrkowskiej	5.540	41.550	A. Smolińskim	„ „	1272a	Rokocinskiej i Suchej	2.100	15.750	W. Jeżewskim	„ „
534	„ „	5.740	43.050	J. Andrzejewskim	„ „	1291	Nawrot	240	1,800	A. Karnawalskim	„ „
558aa	Głównej	1.000	7.500	W. Jeżewskim	16-VII-29 r.	1314b	„	1.820	13.650	S. Kornem	25-VII-29 r
573b	Piotrkowskiej	4.740	35.550	L. Kahlem	„ „	1350	Trauguta	6.660	49.950	J. Krzemieniewskim	„ „
602/3/4	„ „	9.920	74.400	S. Kornem	„ „	1355a	Narutowicza	1.300	9.750	B. Lisowskim	„ „
689a	Wólczanskiej	14.000	105.000	J. Łądą	„ „	1387	Cegielnianej	8.140	61.050	K. Imienińskim	„ „
697h	Radwańskiej	1.540	11.550	K. Rossmanem	„ „	1392	„	5.360	40.200	W. Siniarskim	„ „
712c	Karola	5.060	37.950	J. Rzymowskim	„ „	1404	„ i Wschodniej	3.940	29.550	A. Smolińskim	„ „
712d	„	120	900	K. Imienińskim	17-VII-29 r.	1409 ros. b	Wschodniej	560	4.200	E. Trojanowskim	„ „
772	Piotrkowskiej	560	4.200	A. Smolinskim	„ „	1537	Al. 1 Maja i Zakątnej	5.780	43.350	W. Jeżewskim	26-VII-29 r.
780	„ „	4.500	33.750	E. Trojanowskim	„ „	1619	Ludwiki	1.800	13.500	L. Kahlem	„ „
780b	Aleje-Kościuszki	3.740	28,050	J. Andrzejewskim	„ „	1629	Nowo-Cegielnianej	3 760	28.200	A. Karnawalskim	„ „
787b	Zielonej	3.480	26.100	S. Jarzębskim	„ „	1698	„ „	2.100	15.750	S. Kornem	„ „
793i	6-go Sierpnia	1.640	12.300	W. Jeżewskim	„ „	2085	Lipowej	520	3.900	J. Łądą	„ „
						4349	Rzgowskiej	120	900	K. Rossmanem	„ „

Licytacje powyższe o tyle dokonywane będą, o ile poszukiwane należności do chwili ostatecznego przybicia w dniu licytacji zapłacone nie będą.

Łódź, dnia 20 marca 1929 roku

די פרויען האבען דאס ווארט

(ענדע פון זייט 3).

...מר-פאַרטײַ זענען, ווי געזאָגט, שוואַכער געוואָרען. דער בעסטער בעווייז דערויף איז די בערזע.

אין ענגלאַנד איז אויף אַלעמען א בערזע. פערד-געיעגען, פוסבאָל-מעטשען און פאַרלאַמענט-וואַהלען, אלץ איז א בערזע-ענין און מ'מאַכט דערבײַ געשעפטען. דאָס הייסט מ'מאַכט געוועטען ווער עס וועט זיגען. אַלע טאָג, לויט די שטימונגען אין לאַנד בײַט זיך דער קורס פון די פּאַרטייען אויף דער בערזע. געוועזען טעג, ווען מ'האָט געגעבען גליק פאַר דער לייבור-פאַרטײַ ווי פאַר די קאָנסערוואַטיסטען. איצט אָבער שטעהען די קאָנסערוואַטיסטען מיט 40 פונקטען העכער פון דער לייבור-פאַרטײַ.

די קאָנסערוואַטיסטען שאַצט מען היינט אויף 290 מאַנדאַטען, און די לייבור-פאַרטײַ נאָר אויף 250. די רעשט מאַנדאַטען שרייבט מען צו פאַר די ליבעראַלען.

אַלזאָ, די קאָנסערוואַטיסטען געהען איצט אויף דער בערזע אויפ'ן ערשטען פּלאַץ. אָבער ווען אפילו עס זאָל מקוים ווערען דאָס נביאות פון דער בערזע, וועלען די קאָנסערוואַטיסטען אַליין נישט האָבען קיין מעהרהייט אין נײַעם פאַרלאַמענט, און דאָ שטעלט זיך די פראַגע, צי זיי וועלען שליסען א בלאָק מיט די ליבעראַלען. כ'זאָג צי זיי וועלען שליסען, ווײַל די ליבעראַלען האָבען שוין געגעבען זייער הסכמה אויף אַזאַ בלאָק, בעת א געוויסער טייל פון די עקסטרעמע קאָנסערוואַטיסטען זענען ענטשידענע געגנער פון א שותפות מיט די ליבעראַלען. אויב אָבער עס איז סאַרט ווי עס איז מעגליך א בלאָק פון די צוויי פאַרטייען, איז א גרויסע פראַגע, צי עס איז מעגליך א בלאָק פון דער לייבור-פאַרטײַ מיט ליבעראַלען.

עס קען דאָך גרינגליך זײַן, אז די לייבור-פאַרטײַ זאָל בעקומען די גרעסטע צאָהל מאַנדאַטען, אָבער זי זאָל אַליין נישט האָבען קיין מעהרהייט. צי וועט זי זיך דאַן בלאָקירען מיט די ליבעראַלען?

דער פרוב אין 1924 וועלכען מאַקדאָנאַלד האָט געמאַכט מיט די ליבעראַלען, האָט זיך, ווי בעוואוסט געענדיגט מיט א דורכפאַל. טאָ וואָס-זשע וועט איצטער זײַן, ווען די לייבור-פאַרטײַ וועט זײַן די שטאַרקסטע פראַקציע אין פאַרלאַמענט, אָבער אָהן א מעהרהייט. דאָס איז דאָ איינע פון די וויכטיגסטע פראַגען, וועלכע ווערט איצט ערנסט בעטראַכט מצד די ענגלישע פּאָליטיקער.

לעזט און אבאנירט
דאס
„לאדזער טאגעבלאט„

Capitol-Palace

היינט און ווייטערע טעג
דראַמאַ פון ליידענשאַפט און געוויסענס-קאָנפליקט א. נ.
מעכטיגע לעבענס-דראַמע אין 10 גרויסע אַקטען
אין די הויפּט-ראָלען: BERNARD GOETZKE און די סובטעל שעהנע ANDREE LAFAYETTE

„דער פּראָקוראָר בעשולדיגט“

סימפ. אָרקעסטער—ש. בייגעלמאַן. סימפאָן. אָרקעסטער פון „פּאַלאַס“ אונטער לייטונג פון מ. לידויעו

קינא ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און ווייטערדיגע טעג!
— גרויסע ריהרענדע דראַמאַ —
— אין די הויפּט-ראָל: — Olga Czechowa
MOULIN ROUGE
„געהיימניס פון דער ציטאַדעל אין דעמבלין“ נאָהנסטער פּראָגראַם

„GALWANO“
TEL. 57-68. PIOTRKOWSKA 101

עלטערן!

אין מײַן לאַנג חדר שולע ווערען אָנגעזיסטירענדע געגומען קינדער וואָס לערנען אין פאוושעכנע-שולען צו לערנען: חומש, רש"י, נ"ך משניות, גמרא, היסטאָריע, רעדען און שרײַבען העברעאיש. אויך יודישע הריה זעלבסט צוזאַמענשטעלען, ס'ווערען אויך אָנגענומען אנפענגער פון 5 יאהר אן, ווי ס'ווערט אין פערלויף פון 5 חדשים אויסגעלערנט גרינדליך עברי, א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! צוגענגליכע פרייזען!

מנהל יחיאל דוד ראָזענפעלד
פּלאַץ-וואָלנאָשטשי (נייע שטאַט) 6
קווער אָפיצינע רעכטס II שטאָק

קנה חכמה קנה בינה
ואל תט מאמרי פי

אז דו דאַרפסט ערלעדיגען סאַנדאַווע זאַכען זאָלסט דו גלייך קומען צו לויפען אין ביוראָ
17 פּיעטריקאָווער 17
52 זאַכאַדניאַ 52
אז תלך לבטח דרכך

ווײַל אין ביוראָ בײַ ה' מאַנעלאַ ווערט געוויסענהאַפט ערלעדיגט און געשריבען אַלע סאַנדאַמע זאַכען, ביטעס, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, קאַרנע און ציוויל אַפּעלאַציעס, אַדוואָקאַניעס אונטערציזיעס, ספּעציאַליסט פון שותפות-אַסטען, איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען

מיט אַכטונג
י. מאַנעלאַ פּיעטריקאָווער 17
דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52

לעטשניצע

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
און צאָהן-ערצטליכער קאַבינעט
17 זגערזשער 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראָמאַנאָווסקי	יאָז-, האַלז-, אויערען-קר.	1-10 ... 2-2 7-6
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	—12 ...
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכטס-קר.	11—10 און 1-2 נ.מ.
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	1—10 5—7
ד"ר פּאַפּיערני	כירורגיע און געבורטס-הילף	1—12 6—5
ד"ר גאָלדשטיין-פּאַלאַך	אינערע-קראַנקהייטען	2—1 8—7
ד"ר כאַנמאַר	כירורגישע קראַנקהייטען	2—1 5—4
ד"ר ווײַנבערג	אינערע, טובערק., לונגען	1—11 7—6
ד"ר מטופּע	רענטגען	10—12 4—6
צאָהן-ארצט א. גראָדזענסקי / צאָהן-ארצט נ. ראָזעס	צאָהן- און מויל-קראַנק.	9—3 9—3

אינסטאַלירט העהענזאָנע-בעשטראַהלונג. פּאָסט-שטעל A
מיט דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
קוואַרץ-לאָמפּ, דיאַטערמיע און עלעקטראָ-פיזישע קאַבינעט.
וויזיטען אין דער שטאָט. טאָג און נאַכט.
אַלע אַרט מעדיצינישע אַנאַליזען. — קורזען פאַר שטאָמלער-
איסמאָנגע געגען שטאָמלערײַ.

ערצטליך-קאָסמעטיש-קאַבינעט.
פּראָפ. מ. מאַרסים נעמט אָן פון 7-5 אַחצנס.

לאָמפּען

פיר שפּייז-צימער סאַלאָן-קאַבינעט שלאָף-צימער
קויפט זיך אַמבעסטען און פאַבריקס-לאַגער בײַ
Sz. P. Szmalewicz
פּאָלודניאָוואַ 8,
טעל. 64-39
ווערען אָנגענומען רעפּעראַטורען אומאַרבייטונגען, אָקסידירען.

אָיפּפאָדערונג.

דערמיט פאָדער איך אויף דעם ה' משה גאָלדבערג, פּאָלנאָצנאַ 13, מיר צו ערלעדיגען די פּראָטעסטען ביז דעם 16 מאַי ד. י. אין נעגענפאַל נעם איך אַראָפּ פון מיר די פאַראַנטוואָרטליכקייט פון די נאָכקומענדע קאָנסעקווענצען,

מיט אַכטונג
אייזיק לייב קלאַר
נאָוואָמיעסקאַ 8

א וועקסעל אויף 50 זל. צאָלבאַר ד. 10 מאַי דם אויסשטעלער מ. בענקעל וואָלבאָרסקאַ 27, Żyranci Micenmachor Wolborska 28, Weinberg Św. Jakuba 2, Epsztajn Wolborska 36 Koprowski Brzezinska 18 איז פערלוירען געוואָרען אַבצוגעבען געגען בעלוינונג צו ש. ל. העכט, וואָלבאָרסקאַ 32.

וויכטיג פאַר דאַמען!

מאַכע איך די עלעגאַנטסטע דאַמען-היטע נאָך דער לעצטער פּאַריזער מאָדע און די עלטעסטע היטע איבעראַרבייטע איך אויף גענצליך נײַ. געדענקט די אַדרעס:
3 זאַוואַדזקאַ 23
אין הויף. 2-טען איינגאַנג, לינקס פּאַרטער.
פאַר נאָר 7.50 זל.
בעמ. צום יעצטיגען סעזאָן ווערט געמאַכט אַלע אַרט שטרוי-היטען, פילץ מיט שטרוי אויך זײַדענע היטען צו ספּאָט ביליגע פּרײַזען — — — נאָר פאַר 5 זל.
„TOLA“

Magistrat m. Łodzi

„Magistrat m. Łodzi poszukuje na pomieszczenie dla I Stałej Komisji Poborowej lokalu parterowego w śródmieściu przy linji tramwajowej, składającego się z 4 dużych jasnych i suchych ubikacyj, nadających się na gabinety dla badań lekarskich, przyczem wymagane są dwa wejścia.

Oferty składać należy w godzinach urzędowych w Wydziale Gospodarczym przy Placu Wolności 14, pokój 34, do dnia 15 czerwca r.b.“.—

OGŁOSZENIE.

Kasa Chorych m. Łodzi podaje do wiadomości, że pomoc akuszeryjna ubezpieczonym Kasy Chorych m. Łodzi będzie udzielana przez **dyplomowane** a zarejestrowane przez Kasę Chorych m. Łodzi akuszerki, zamieszkałe na terenie działalności Kasy Chorych m. Łodzi.

Kasa Chorych m. Łodzi rejestrować będzie te akuszerki, które posiadają conajmniej 3-letnią praktykę.

Akuszerki, odpowiadające powyższym wymogom zechcą zgłosić się z dokumentami, uprawniającemi do wykonywania praktyki akuszeryjnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej do Centrali Kasy Chorych m. Łodzi, Łódź, ul. Wólczańska № 225, pokój № 25 (II piętro) celem zarejestrowania się oraz podpisania odnośnej deklaracji, przewidującej jednocześnie cennik płac za pomoc okazywaną uprawnionym do korzystania z pomocy akuszeryjnej.

Rejestracja trwać będzie od **dnia 15 maja** do **dnia 22 maja r. b.** włącznie od godziny 9-ej do 15-ej (w sobotę do godz. 13) w następującym porządku:

1) nazwiska na lit. A do D w dn. 15 maja r.b.
2) „ „ „ E „ H „ 16 „ „
3) „ „ „ I „ K „ 17 „ „
4) „ „ „ L „ N „ 18 „ „
5) „ „ „ P „ S „ 21 „ „
6) „ „ „ T „ Z „ 22 „ „

KASA CHORYCH m. ŁODZI.

(—) Dr. E. Samborski.
Dyrektor

(—) F. Kałużyński.
Przewodniczący Zarządu

DYREKCJA Gimnazjum Humanistycznego Męskiego I. KACENELSONA

Cegielniana 28, tel. 51-79

איז מודיע, אז נײַע איינשרייבונגען פון שילער נעמט אָן די קאַנצעלאַריע טאָג-טעגליך פון 11—2 פאַרמ. און פון 4—7 נאָכמ. די עקזאַמענס ווערען דורכגעפיהרט מיט לעקציאָנסיסטעם.

עס ווערט מעהר נישט געטאַנצט אין זאַל פּאָלודניאָווא 10

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אז דינסטאַג דעם 21 מאַי ווערט ערעפענט אין מײַן זאַל פּאָלודניאָוואַ 10

א כשר'ער רעסטאָראַן

אונג עפיהרט פון ערשטקלאַסיגע פאַכלייט. ס'ווערט אַרויסגעגעבען טעגליך היימישע געשמאַקע מיטאָגען צו צוגענגליכע פּרײַזען.

בעמערקונג: ס'ווערט אָנגענומען בעשטעלונגען אויף חתונות באַנקעטען א.אַ.וו.

מיט אַכטונג
דניאל פרידוואַלד.

פּ.ס. קוואַליפיצירטע קעלנערינס קענען זיך מעלדען.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען.

קוואַרץ לאָמפּ-עלעקטרישער הייל-קאַבינעט-קאָסמעטיק
טעגליך פון 8 אַ זייגער ביז 9 אָוונט
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג
בעזונדער וואַרטע צימער פאַר פרויען
וויזיט 3 זלאָטעס

עלטסטער פעלדשער
מ. ראָזענצווייג

וואַסכאָדניאַ 29
טעל. 48-79.
טעגליך ווערט געשטעלט פּאָקען מיט ציינגישען דערויף.

ליי-ביבליאָטעק א. נ. א. אייזענשלאס

פּאָלודניאָוואַ 11, לינקע אָפיצינע 3 שטאָק.
די ליי-ביבליאָטעק איז טעטיג טעגליך חוץ דינסטאָג פון 6—9 אָוונט, שבת פון 10—1 און 6—9 אָוונט.

דעם 20. מאַי ווערט געעפענט דער בעוואוסטער

פּענסיאָנאַט „WYGODA“

St. GŁOWNO, Polenice. Wila Misiaka obok Nowego Otwocka w lesie

פאַר יונגעגדליכע און קרענקליכע ...
היגיענישע כשר'ע קיך. 30% ביליגער ווי איבעראַל;
אין לאָדז ערטיילט אויסקונפט: אַפּעל, זאַוואַדזקאַ 23, אין הויף, 2-טען איינגאַנג, לינקס, פּאַרטער.

אבאנאמענטס-פרייזן: פאַר א חודש אין פוילען 5 זל., אין פראַנקרייך און בעלגיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער—1,25 דאָלאַר. אנאָנסען-פרייזן: פאַר א פּעטיט-שורה פאַר טעקסט 18 גראָשען, ... [illegible]

Redaktor-wydawca E. Hamburski

Tłocznia: E. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 16.